

9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür

AZƏRBAYCANIN BÜTÖVLÜYÜ, MÜSTƏQİLLİYİ VƏ TƏRƏQQISI

RESPUBLIKA

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSIYA HEYƏTİ

9 NOYABR 2018-ci il CÜMƏ

№ 251 (6284)

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ, SOSIAL-İQTİSADİ QƏZET

WWW.RESPUBLIKA-NEWS.AZ

Kambocanın Kralı Əlahəzrət Norodom Sihamoniyə

Əlahəzrət, Kamboca Krallığının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi və bütün xalqınızı öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından təbrik edirəm.

Bu əlamətdar gündə Sizə ən xoş arzularımı yetirir, dost Kamboca xalqına sülh və tərəqqi diləyirəm.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 6 noyabr 2018-ci il.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilik Şurası üzvlərinin təyin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 15 may tarixli 167 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Nizamnaməsi"nin 5.3-cü bəndinə uyğun olaraq **qərara alıram**:

1. Aşağıdakı şəxslər Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilik Şurasının üzvləri təyin edilsinlər: Abdullayev Kamal Mehdi oğlu Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycri Əliyeva Leyla İlham qızı Əlizadə Akif Ağamehdi oğlu Əlizadə Fərəngiz Əliağa qızı

Koçiro Matsuro Nəcəfov Etibar Əli oğlu Salahov Tahir Teymur oğlu Şarovski Aleksandr Yakovleviç Zabelin Mixail Yuryeviç.

2. "Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilik Şurası üzvlərinin təyin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 19 noyabr tarixli 877 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, N11, maddə 1479) ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 8 noyabr 2018-ci il.

M.Ə.Nəbiyevə "Əməkdar mühəndis" fəxri adının verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Bakı Metropoliteninin tikintisində xidmətlərinə görə Məzahir Əbilşah oğlu Nəbiyevə "Əməkdar mühəndis" fəxri adı verilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 8 noyabr 2018-ci il.

Ş.V.Eyubova

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq **qərara alıram**:

1. Bakı Metropoliteninin tikintisində xidmətlərinə görə Şaiq Veyis oğlu Eyubova Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü verilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 8 noyabr 2018-ci il.

Bakı Metropoliteninin bir qrup işçisinin "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Bakı Metropoliteninin tikintisində və istismarında səmərəli fəaliyyətinə görə aşağıdakı şəxslər "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsinlər:

Abdusəmədov Qurban Əli oğlu Əmrəhəv Rəsim Zeyqəm oğlu Mehtiyev Rafail Mehti oğlu Mirzəliyev Əbülfəz Bağman oğlu Tahirəv Xələddin Şərif oğlu.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 8 noyabr 2018-ci il.

Azərbaycan Respublikasında səhiyyə sahəsinin inkişafına dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Səhiyyə sektorunun inkişafı ilə bağlı islahatlar dövlətin həyata keçirdiyi sosial siyasətin başlıca istiqamətlərindən birini təşkil edir. Səhiyyə ilə bağlı mühüm dövlət proqramlarının həyata keçirilməsi, əhəlinin sağlamlığının daha etibarlı şəkildə qorunması, onların ən yüksək səviyyədə tibbi xidmətlərlə təmin olunması sözügedən istiqamətdə gerçəkləşən siyasətin əsas prioritetlərindəndir. 2004-2017-ci illər ərzində respublika ərazisində 600-dən çox səhiyyə müəssisəsi tikilmiş, əsaslı təmir olunmuş və müasir tibbi avadanlıqla təchiz edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Respublika Talassemiya Mərkəzinin yeni nəsil sekvenləşdirmə sistemi ilə təmin olunması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidenti-

nin 2018-ci il 22 yanvar tarixli 3593 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.84-cü bəndində göstərilmiş məbləğin 1,8 milyon (bir milyon səkkiz yüz min) manatı Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinə ayrılınsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 8 noyabr 2018-ci il.

"Azərbaycan Respublikasında dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında"

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 24 noyabr tarixli 1125 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. "Azərbaycan Respublikasında dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 24 noyabr tarixli 1125 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, N 11, maddə 1832; 2018, N 2, maddə 182, N 3, maddə 420) 9-cu hissəsində ikinci halda "Tərcümə Mərkəzi" sözlərindən əvvəl "Azərbaycan Dövlət" sözləri əlavə edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti: 2.1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını nəzərdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.4. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 8 noyabr 2018-ci il.

"Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun icrası ilə bağlı tədbirlər və "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 31 may tarixli 1153-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 18 iyul tarixli 213 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun icrasını təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. Müəyyən edilsin ki: 1.1. "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3.5-ci maddəsində (ikinci halda) nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları həyata keçirirlər;

1.2. həmin Qanunun 17-ci maddəsində (ikinci halda) nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini infrastruktur obyektlərinin və yaşayış binalarının layihələndirilməsi və tikintisi zamanı əlilliyi olan şəxslərin tələbatının nəzərə alınmasına münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi, istismarda olan infrastruktur obyektlərinin və yaşayış binalarının əlilliyi olan şəxslərin istifadəsi üçün ağılabatan uyğunlaşdırılmasına münasibətdə yerli icra hakimiyyəti orqanları həyata keçirirlər;

1.3. həmin Qanunun 30.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi həyata keçirir.

2. "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 31 may tarixli 1153-VQ nömrəli

Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 18 iyul tarixli 213 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, N7 (I kitab), maddə 1499) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 2.4-cü bəndə "23.1-ci," sözlərindən sonra "30.3-cü," sözləri əlavə edilsin;

2.2. 2.7-ci bəndə "Qanunun" sözündən sonra "3.5-ci maddəsində (ikinci halda)," sözləri əlavə edilsin;

2.3. aşağıdakı məzmununda 2.8-1-ci bənd əlavə edilsin:

"2.8-1. həmin Qanunun 17-ci maddəsində (ikinci halda) nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini infrastruktur obyektlərinin və yaşayış binalarının layihələndirilməsi və tikintisi zamanı əlilliyi olan şəxslərin tələbatının nəzərə alınmasına münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi, istismarda olan infrastruktur obyektlərinin və yaşayış binalarının əlilliyi olan şəxslərin istifadəsi üçün ağılabatan uyğunlaşdırılmasına münasibətdə yerli icra hakimiyyəti orqanları həyata keçirirlər."

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti: 3.1. üç ay müddətində:

3.1.1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

3.1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin nor-

mativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

3.1.3. "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 17-ci maddəsinə uyğun olaraq, infrastruktur obyektlərinin və yaşayış binalarının layihələndirilməsi və tikintisi zamanı əlilliyi olan şəxslərin tələbatının nəzərə alınmasına, istismarda olan infrastruktur obyektlərinin və yaşayış binalarının əlilliyi olan şəxslərin istifadəsi üçün ağılabatan uyğunlaşdırılmasına nəzərət qaydasını Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla təsdiq etsin;

3.2. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını nəzərdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

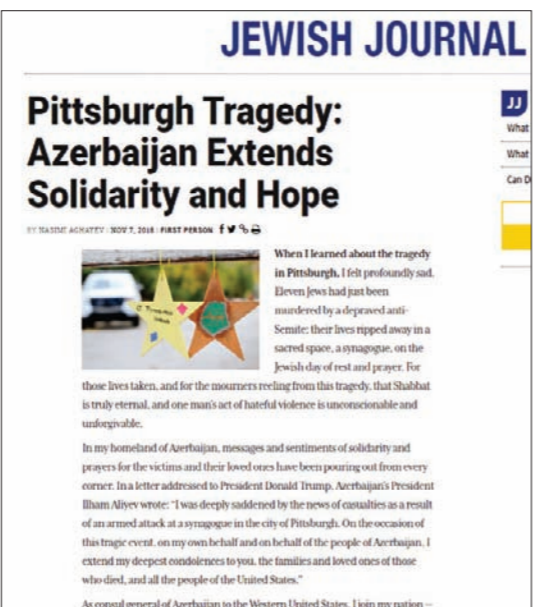
3.3. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 6 noyabr 2018-ci il.

"Jewish Journal" qəzetində Azərbaycanın tolerantlıq ənənələrindən bəhs edən məqalə dərc olunub

Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulu Nəsimi Ağayev irqçılıya, ksenofobiyaya və dini-etnik düşümsüzlüyə qarşı yazdığı məqaləsi ABŞ-ın Los-Ancelesdə nəşr olunan "Jewish Journal" qəzetində dərc edilmişdir. Məqalədə baş konsul bu yaxınlarda ABŞ-ın Pittsburg şəhərində yerləşən sinaqoqda törədilmiş qətləmə toxunub, bu kimi cinayətlərin kökündə irqçilik, dini-etnik nifrət və düşümsüzlüyün dayandığını, belə mənfi meyllərin bütün insanlıq üçün təhlükəli olduğunu qeyd edib. N.Ağayev bu faciədən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

İlham Əliyevin ABŞ Prezidenti Donald Trampa məktub ünvanlayaraq, bütün Amerika xalqına və həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına başsağlığı verdiyini bildirdi.

Azərbaycanda yüksək tolerantlıq və multikulturalizm ənənələrinin mövcud olduğunu qeyd edən baş konsul məqalədə ölkəmizdə qədim dövrlərdən etibarən müsəlmanlar, xristianlar və yəhudilər də daxil olmaqla, müxtəlif etnik və dini icmalar arasında güclü tolerantlıq və qarşılıqlı ehtiram ənənələrinin olduğunu vurğulayıb.

Dünyanın müxtəlif bölgələrində öz dini-etnik kimliklərinə görə müsəlman və xristianla-

rın qətlə yetirildiklərini qeyd edən N.Ağayev Azərbaycanın da irqçılıq acı nəticələrindən əziyyət çəkmiş ölkə olduğunu bildirib, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionu və ətraf rayonlarında, xüsusilə Xocalıda dinc insanların məhz azərbaycanlı olduqlarına görə vəhşicəsinə qətlə yetirildiklərini diqqətə çatdırıb. Baş konsul, həmçinin ərazilərimizin işğalçı qüvvələrə qarşı müdafiəsində bir çox müsəlman və yəhudi azərbaycanlıların çiyin-çiyən döyüşərək həlak olduqlarını xatırladıb.

AZƏRTAC

Ədliyyə və məhkəmə infrastrukturunu müasirləşdirilir

Zaqatala rayonunda ədliyyə orqanları və məhkəmə üçün yeni inşa edilən müasir binanın açılışı olub

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızda aparılan məhkəmə-hüquq islahatları çərçivəsində ədliyyə və məhkəmə fəaliyyətinin müasirləşdirilməsinə, əhalinin mürciəti imkanlarının asanlaşdırılmasına xüsusi diqqət yetirilir, bu məqsədlə müasir infrastruktur yaradılır. Dövlət büdcəsi hesabına, habelə Dünya Bankı ilə birgə həyata keçirilən layihələr çərçivəsində son illər paytaxtda və bölgələrdə müasirliyi ilə fərqlənən və ən son informasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə təchiz olunmuş yeni ədliyyə və məhkəmə bina və kompleksləri tikilib istifadəyə verilib, o cümlədən hazırda 7 məhkəmə üçün yeni binaların intensiv inşası aparılır. Bir çox bina və komplekslərin açılışlarında Prezident İlham Əliyev şəxsən iştirak edib, müvafiq tövsiyə və göstərişlər verib.

Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Azərbaycan ədliyyəsinin 100 illiyinə həsr olunmuş silsilə tədbirlər çərçivəsində dövlətimizin başçısının tapşırıqlarına uyğun olaraq, dövlət büdcəsi hesabına Zaqatala rayonunda ədliyyə orqanları və məhkəmə üçün yeni inşa edilən müasir binanın açılışı olub.

Tədbirdən əvvəl ümummilli lider Heydər Əliyevin Zaqatala rayonundakı abidəsi ziyarət olunub, xatirəsi dərin ehtiramla yad edilib.

Açılış mərasimində ədliyyə naziri, Məhkəmə-Hüquq Şurasının sədri Fikrət Məmmədov, rayon

rəsmiləri, hakimlər, hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, ədliyyə işçiləri, ictimaiyyət və KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Tanişlıq zamanı bildirilib ki, ümumi sahəsi 2300 kvadratmetr olan bina üç mərtəbədə və zirzəmi qatından ibarətdir. Yeni tikilmiş digər məhkəmə binalarında olduğu kimi, burada fəaliyyət göstərən rayon məhkəməsi də ictimai və inzibati zonalara bölünməklə müasir İKT ilə təchiz olunub. Binada Azərbaycan Prezidentinin tapşırığına uyğun olaraq, "Elektron məhkəmə" informasiya sisteminin tətbiqi ilə bağlı zəruri infrastruktur yaradılıb, o cümlədən videokonfransların, elektron sənəd dövriyyəsi və məhkəmə işlərinin idarə olunmasına xidmət edən və audio-videoayazlıqları aparən sistem və digər avadanlıq quraşdırılıb. Burada, həmçinin konfrans və iclas zalları, arxiv və digər xidmət otaqları mövcuddur.

Müasir texnologiyalarla təchiz olunmuş binada Zaqatala rayonu icra və probasiya, qeydiyyat şöbələrinin fəaliyyəti, o cümlədən təntənəli nikah mərasimlərinin keçirilməsi üçün hər cür şərait yaradılıb.

Mərasimdə çıxış edən ədliyyə naziri ulu öndər Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi inkişaf strategiyasına uyğun olaraq dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızın sosial-iqtisadi tərəqqisinin təmin olunduğunu vurğulayıb, ədliyyə və məhkəmə sahəsində aparılan islahatlar və yeniliklər barədə məlumat verib. Bildirilib ki,

dövlətimizin başçısının tapşırıqlarına əsasən ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması üzrə aparılan islahatlar nəticəsində məhkəmə sistemi təkmilləşdirilib, yeni məhkəmələr və məhkəmə hakimiyyətinin müstəqil özüünü idarə orqanları təsis olunub, hakimlərin Avropada ən şəffaf seçim qaydaları müəyyən edilib.

Nazir ədliyyə və məhkəmə infrastrukturunun müasirləşdirilməsi üzrə görülən tədbirlərin bu sahədə fəaliyyətin yüksək səviyyədə təmin olunmasına, vətəndaşların mürciəti imkanlarını artırmaqla əlçatanlığın asanlaşdırılmasına və insan hüquqlarının etibarlı təminatına xidmət edəcəyini deyib.

Dövlət Bayrağı Günü'nün qeyd olunduğu bu ərəfədə istifadəyə verilən binada, həmçinin qabaqcıl İKT-nin, elektron informasiya sistemlərinin tətbiqi üçün lazımı şəraitin yaradıldığını bildirilərək, onların fəaliyyətdə aşkarlığın təmin edilməsinə, süründürməçiliyin qarşısının alınmasına böyük töhfə verəcəyi vurğulanıb.

Zaqatala Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mübariz Əhmədov, Şəki Apellyasiya Məhkəməsinin sədri Mübariz Əkbərov və digər nüfuzlu mərasimdə çıxış edərək respublikamızın hərərfəli tərəqqisinə, ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinə, ədliyyə və məhkəmə sisteminin müasirləşdirilməsinə verdiyi müstəsna əhəmiyyətə və xüsusi qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə dərin minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

AZƏRTAC

Amalya Əliş qızı Pənahova

Azərbaycan mədəniyyətinə ağır itki üz vermişdir. Müasir Azərbaycan teatri və kino sənətinin tanınmış nümayəndəsi, Dövlət mükafatı laureatı, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdüçüsü, Xalq artisti, sənətsünaslıq üzrə elmlər doktoru, professor Amalya Əliş qızı Pənahova 2018-ci il noyabr ayının 8-də ömrünün 74-cü ilində vəfat etmişdir.

Amalya Pənahova 1945-ci il iyunun 15-də Gəncə şəhərində anadan olmuşdur. Orta məktəbi bitirdikdən sonra o, 1962-1966-cı illərdə Azərbaycan Dövlət Teatr İnstitutunun dram və kino aktyorluğu fakültəsində ali təhsil almışdır.

1964-cü ildə Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının aktyor truppasına qəbul edilən Amalya Pənahova burada 1992-ci ilədək səhnə fəaliyyətini davam etdirmişdir. O, 1992-ci ildə Bakı Bələdiyyə Teatrını yaratmış və ömrünün sonunadək həmin teatra rəhbərlik etmişdir.

Zəngin yaradıcılıq axtarışları sayəsində milli teatr və kino sənətinə dəyərli töhfələr vermiş Amalya Pənahova müasir Azərbaycan mədəniyyətində özünəməxsus layiqli yer tutur. Azərbaycan teatrinin parlaq ənənələri zəminində formalaşan və bu irsə həmişə sadiq qalan sənətkar gözəl ifa tərzini və yüksək səhnə mədəniyyəti ilə qısa müddət ərzində teatr və kino həvəskarlarının rəğbətini qazanmış, sənətsevərlərin qəlbinə yol tapmışdır. İfadəli səs tembrinə malik istedadlı aktrisanın milli və dünya dramaturji irsinə mürciət edərək teatr səhnəsində böyük məharətlə canlandırdığı çox sayda yadda qalan obrazlar öz təbiiyyəti, həyatiliyi və lirik-psixoloji dərinliyi ilə seçiyəlməlidir. Onun sənətkar olaraq müasirlərinin daxili aləminə peşəkarlıqla nüfuz etmək bacarığı mütəxəssislər tərəfindən təqdirə qarşılıqlıdır.

Amalya Pənahovanın televiziya tamaşalarında yaratdığı unudulmaz personajlar milli televiziyanın fondunda diqqətəlayiq sənət nümunələri kimi qorunub saxlanmaqdadır. Kinofilmlərdəki müxtəlif seçkililərlə rolları aktrisanın bu sənətin incəliklərinə də

rindən bələd olduğunu aydın təcəssüm etdirir. Amalya xanımın ekran həyatı bəxş etdiyi dolğun və bitkin sənətlər sırasında tarixi-mədəni keçmişimizlə bağlı qadın obrazları Azərbaycan kinematografiyasının nailiyyətlərindən sayılır.

Teatr sənətinin pedaqoji fəaliyyətlə uğurla əlaqələndirən Amalya Pənahova respublikada gənc aktyorların yetişdirilməsi üçün böyük əmək sərf etmişdir. O, ölkənin ictimai-siyasi həyatında yaxından iştirak etmiş, ikinci çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə deputat seçilmişdir.

Amalya Pənahovanın Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı sahəsində göstərdiyi xidmətlər lazımcına qiymətləndirilmişdir. O, bir sıra mükafatlara və fəxri adlara layiq görülmüş, müstəqil Azərbaycan Respublikasının ali dövlət mükafatlarından "Şöhrət" və "Şərəf" ordenləri və "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" ilə təltif edilmişdir.

Tanınmış sənətkar, teatr təşkilatçısı, pedaqoq və səmimi insan Amalya Pənahovanın xatirəsi onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaqdır.

Merhumun cənəzası vidalaşmaq üçün 2018-ci il noyabrın 9-da saat 11.00-dan 13.00-dək Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının binasında qoyulacaqdır (Füzuli meydanı, 1).

Müdafiə naziri: Komanda-qərargah hərbi oyunlarında əsas diqqət kosmik texnologiyaların tətbiqinə yönəldilməlidir

Noyabrın 8-də müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi ilə xidmət müşavirə keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nazir müavinlərinin, qoşun rəhbərlərinin, komandanların, nazirliyin baş idarə, idarə, xidmət rəislərinin, eləcə də birlik komandirlərinin iştirakı ilə keçirilən müşavirədə cəbhə bölgəsində yerləşən birləşmə komandirləri və digər məsul vəzifəli şəxslərlə videoablağı vasitəsilə cəlb olunublar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Azərbaycan Ordusu qarşı-

sında qoyduğu tapşırıqları rəhbər heyətə çatdıran nazir bundan irəli gələn məsələlərin qoşunlarda vaxtında və daha keyfiyyətli icrasını təmin etmək barədə konkret göstəriş verib.

Müdafiə naziri keçiriləcək komanda-qərargah hərbi oyunlarında əsas diqqətin

si heyətin döyüşə hazırlıq səviyyəsinin daha da yüksəldilməsinə, nizam-intizam, döyüş növbətçiliyinin təşkili və aparılmasına sa-yıqlığının artırılmasına, eləcə də qış mövsümünə hazırlıq işlərinin yekunlaşdırılmasına xüsusi diqqətin yetirilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günü və Konstitusiyası Günü münasibətilə şəxsi heyətə təbrik edən müdafiə naziri bütün hərbi hissələrdə əsgər validənləri və yaxınları üçün "Açıq qapı" günü, eləcə də andiçmə mərasimlərinin yüksək səviyyədə təşkil ilə bağlı tapşırıqlar verib.

AZƏRTAC

Ədliyyə naziri Balakən rayonunda vətəndaşları qəbul edib

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dövlət qurumları tərəfindən insanlara layiqli xidmət göstərilməsi, vətəndaşların mürciətlərinə qayğı və həssaslıqla yanaşılması barədə tapşırıqlarına uyğun olaraq, Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən vətəndaşların bölgələrdə qəbuluna xüsusi diqqət yetirilir.

Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, noyabrın 8-də ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov Balakən rayonundakı Mədəniyyət Mərkəzində Balakən, Zaqatala və Qax rayonlarından olan vətəndaşların qəbulunu keçirib.

Qəbuldan əvvəl nazir Fikrət Məmmədov və Balakən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İslam Rzayev ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edərək, öhnünə gül dəstələri qoyub,

dahi şəxsiyyətin əziz xatirəsinə dərin ehtiramlarını bildiriblər.

Qəbul zamanı hər bir vətəndaş diqqətlə dinlənib, mürciətlərdə qaldırılan məsələlərin bir qismi ele yerində həllini tapıb. Digər mürciətlər üzrə nazirliyin qəbulda iştirak edən ədliyyə məsul işçilərinə müvafiq tapşırıqlar verilib.

Vətəndaşlar bölgə sakinlərinin qəbulu və mürciətlərinə baxılması üçün rahat və əlverişli şəraitin yaradılmasına razılıqlarını ifadə edərək, göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Səfər zamanı ədliyyə naziri, həmçinin yerli ədliyyə və məhkəmə orqanlarının fəaliyyəti və iş şəraiti ilə tanış olub, ədliyyə işçiləri ilə müşavirə keçirib.

AZƏRTAC

Azərbaycan Hökuməti ilə Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu arasında saziş imzalanıb

Xarici işlər naziri Elmar Məmmədov noyabrın 8-də Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan Respublikası ilə Fond arasında ikitərəfli əməkdaşlıq məsələləri və gələcək əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Fondun prezidenti G.Əfəndiyeva təşkilatın heyətə keçirdiyi müxtəlif layihələr və Türk Dünayının ümumi mədəni dəyərlərinin tə-

liffinə yönəldilmiş tədbirlər barədə məlumat verib.

Tərəflər, həmçinin qarşda təşkilatların fəaliyyətlərini əlaqələndirmək və ümumi məqsədlərə nail olmaq üçün bir-birlərinin sayəlini dəstəkləməyin zərurətini vurğulayıblar.

Görüşün sonunda xarici işlər naziri E.Məmmədov və Fondun prezidenti G.Əfəndiyeva "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu arasında Yerləşmə Ölkəsi haqqında Saziş" imzalayıblar.

AZƏRTAC

Azərbaycan və Argentina XİN rəhbərləri arasında təbrik məktubu mübadiləsi həyata keçirilib

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov və Argentina xarici işlər naziri Xorxe Faurie iki ölkə arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 25 illiyi münasibətilə təbrik məktubu mübadiləsi həyata keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nazir Elmar Məmmədov məktubda Azərbaycan Respublikası ilə Argentina Respublikası arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 25-ci ildönümü münasibətilə öz həmkar Xorxe Faurieni təbrik edib.

Məktubda Elmar Məmmədov 25 il ərzində iki ölkə arasında bir çox istiqamətlər üzrə, xüsusən ikitərəfli siyasi dialoq, iqtisadi və ticari əlaqələr və mədəniyyət sahələrində əməkdaş-

lığın daim inkişaf etdiyini bildirib.

Azərbaycan və Argentinanın, eyni zamanda, sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsində beynəlxalq hüququn normaları və prinsiplərinə əsaslanan birgə öhdəlikləri qeyd olunub. Bu xüsusda, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 822, 853, 874, 884 sayılı qətnamələrinin qəbul olunmasına və Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığı çərçivəsində həlli istiqamətində Argentinanın ölkəmizə davamlı dəstəyi xüsusi vurğulanıb.

Sonda nazir Elmar Məmmədovun müvəccəd əlaqələrinin gələcəkdə daha çoxşaxəli inkişafı üçün birgə sayların əhəmiyyətini qeyd edib və qarşı tərəfi Azərbaycana səfərə dəvət edib.

Argentina Respublikasının xarici işlər naziri Xorxe Faurie Elmar Məmmədovla ümumiyyətlə məktubda iki ölkə arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 25-ci ildönümü münasibətilə təbrikini çatdırıb. Məktubda 1993-cü il noyabrın 8-də Moskva şəhərində imzalanmış bu Sazişin ölkələrimiz arasında əlaqələrin dərinləşməsinə naminə əhəmiyyətli qeyd olunub.

Məktubda Azərbaycan nümayəndə heyətinin iki ölkə arasında keçirilən 4-cü siyasi məsləhətləşmələrdə iştirak etmək məqsədilə Argentinaya səfəri xüsusilə vurğulanıb.

Sonda Argentina xarici işlər naziri Xorxe Faurie hər iki xalqın rifahına ikitərəfli əlaqələrin inkişafı üçün birgə sayların artırılacağından əmin olduğunu qeyd edib.

AZƏRTAC

Çində daha bir "Azərbaycan Şərab Evi" açılıb

Noyabrın 7-də Şanxayda "Azərbaycan Şərab Evi" açılıb. Bu, Azərbaycanın Çindəki sayca ikinci Şərab Evidir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Çinin ilk və ən böyük ticarət zonası olan Şanxay Vayqaoçao Beynəlxalq Ticarət Əməliyyat Mərkəzinə (ITOC) yerləşən "Azərbaycan Şərab Evi"ndə məhsullarımızın sergisi, topdan və pərakəndə satışı, habelə dequstasiya həyata keçiriləcək. "Azərbaycan Şərab Evi"ndə yerli şirkətlərimizin istehsal etdiyi 120 çeşiddəndən çox üzüm və meyvə şərabları, Çində keçirilən müxtəlif beynəlxalq sergilərdə nümayiş olunur. Nazir Şahin Mustafayev Azərbaycan şərablarının Çinə ixracının artırılacağına, yerli şərablarımızın xüsusi dad və yüksək keyfiyyəti ilə seçildiyini vurğulayıb, bu ilin iyununda Şanxayda keçirilmiş "International Wine Challenge" müsabiqəsində Azərbaycan şərablarının yüksək mükafata layiq görüldüyünü qeyd edib.

Bildirilib ki, Azərbaycanın xarici ölkədə ilk Şərab Evi də məhz bu ilin sentyabrında Çində - Urumçidə açılıb. Çinin digər bölgələrində də Azərbaycan Şərab Evi və Ticarət evlərinin yaradılması nəzərdə tutulur.

Şanxay "Vayqaoçao Group Co. Ltd" şirkətinin baş direktorunun müavini Can Hao çıxış edərək vurğulayıb ki, Azərbaycan-Çin münasibətləri hazırda müxtəlif istiqamətlər üzrə uğurla inkişaf edir. Şanxayda açılan "Azərbaycan Şərab Evi" də iqtisadi-ticarət əlaqələrinin inkişafına töhfəsini verməklə yanaşı, Azərbaycan məhsullarının Çin alıcıları-

na tanındılması baxımından əhəmiyyətli rol oynayacaq.

Sonra tədbir iştirakçıları "Azərbaycan Şərab Evi" ilə tanış olublar. Şərab evində məhsulları nümayiş olunan şirkətlərin təmsilçiləri şərab və spirtli içkilər barədə məlumat veriblər.

Azərbaycan nümayəndə heyəti "Direct Imported Goods" ("DIG") marketlər şəbəkəsində də olub. Qeyd edək ki, artıq Şanxay Vayqaoçao Beynəlxalq Ticarət Əməliyyat Mərkəzinin "DIG" marketlər şəbəkəsində Azərbaycan şərablarının və digər spirtli içkilərin satışına başlanıb.

Həmin gün Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev Şanxay Vayqaoçao Beynəlxalq Ticarət Əməliyyat Mərkəzi Administrasiyasının rəis müavini Li Cinsong ilə görüşüb. Görüşdə Vayqaoçao Azad Ticarət Zonası, burada yaradılmış "vahid pəncərə" sistemi, tətbiq olunan qanunvericilik, gömrük, maliyyə və logistika xidmətləri, zonanın rezidentləri barədə Azərbaycan nümayəndə heyətinə məlumat verilib, bu sahədə Çin təcrübəsi barədə fikir mübadiləsi aparılıb. Nazir Şahin Mustafayev Azərbaycan nümayəndə heyətinin Çinə səfəri, Birinci Çin Beynəlxalq İdaxl Sergisində Azərbaycan pavilyonlarında məhsullarımızın nümayiş olunması, eləcə də Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı barədə məlumat verib, limanın ərazisi də daxil olmaqla azad iqtisadi zonanın yaradılmasının nəzərdə tutulduğunu vurğulayıb.

AZƏRTAC

Azərbaycan ədliyyəsi və müstəqil məhkəmə sistemi yeni inkişaf mərhələsində

“Azərbaycanda hüquqi dövlət quruculuğu prosesi uğurla gedir. Hüquqi dövlət quruculuğu prosesinin təşəbbüskarı ulu öndər Heydər Əliyev olmuşdur. Onun təşəbbüsü ilə 1990-cı illərin əvvəllərində çox ciddi addımlar atılmışdır. Müstəqil Azərbaycanın Konstitusiyası qəbul edilmişdir. O vaxt belə bir strateji istiqamət müəyyənləşdirilmişdir ki, Azərbaycan hüquqi dövlət quruluşunda, qanunun aliliyi təmin edilməlidir və məhkəmə sistemi dünyada mövcud olan ən mütərəqqi təcrübəyə əsaslanmalıdır. Hesab edirik ki, son illər ərzində bu istiqamətdə böyük nailiyyətlər əldə edilmişdir”.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

(Şəki Məhkəmə Kompleksinin yeni inzibati binasının açılış zamanı söylədiyi çıxışından)

Bu günlərdə Azərbaycan ədliyyəsi özünün 100 illik yubileyini təntənəli şəkildə qeyd edir. Azərbaycan ədliyyəsi və məhkəmə orqanlarının xalqımızın müstəqillik uğrunda mübarizəsində onun şanlı keçmişini əks etdirən zəngin tarixi vardır. Müstəqil dövlətimizin ədliyyə tarixinin ən şərəfli anları Azərbaycan Demokratik Respublikasının dövrünə təsadüf edir və məhz həmin ilin noyabr ayının 14-də “Azərbaycan Respublikasının Məhkəmə Palatası və Onun Əsasnaməsi”, noyabr ayının 22-də isə “Nazirliyin Əsasnaməsi” təsdiq edilmişdir.

İk ədliyyə naziri təyin edilmiş görkəmli dövlət xadimi Xəlil bəy Xasmməmmədovun fəaliyyəti dövründə demokratik prinsiplərə əsasən islahatların təməli qoyularaq yeni hüquq sisteminin təşkili ilə bağlı bir çox əhəmiyyətli qərarlar qəbul olunmuşdur. Nazirlik öz işinə ilk növbədə ədliyyə strukturlarının, məhkəmələrin və istintaq sahələrinin yenidən təşkili ilə başlamış, gərgin fəaliyyət nəticəsində məhkəmə aparatları tədricən bərpa edilmiş, binalar qaydaya salınmış, çətinliklə də olsa, hüquq ədəbiyyatı kitabxanası yaradılaraq 6 aylıq hüquq kursları təşkil olunmuş, ədliyyə orqanları və məhkəmələrinin fəaliyyəti ilə bağlı bir sıra digər qərarlar qəbul edilmişdir. Cəzaçəkmə yerləri ilə aparılan işin ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsində əhəmiyyətli nəzərə alınaraq hökumətin 1919-cu il 11 avqust tarixli qərarı ilə əvvəllər Daxili İşlər Nazirliyinin tərkibində olan həbsxanalar Ədliyyə Nazirliyinin tabeliyinə verilmiş, nazirliyin təşəbbüsü ilə “İstintaq hissəsinin quruluşu və gücləndirilməsi haqqında”, “Məhkəmə idarəsi sahəsində vəzifələrə namizədlər haqqında”, həmçinin respublikanın yaranmasından il yarım keçməsi münasibətilə ümumi amnistiya haqqında və digər qanunlar parlamentin müzakirəsinə çıxarılmışdır.

Lakin 1920-ci ilin aprelində Rusiyanın XI Qızıl Ordusu tərəfindən Azərbaycan Demokratik Respublikasının işğal edilməsi Ədliyyə Nazirliyinin də ləğv edilməsinə səbəb olmuşdur.

Sovetlər dövründə—1933-cü ildə məhkəmələrin, prokurorluğun, istintaqın birləşdirilməsi, vahid məhkəmə işi sahəsinin həyata keçirilməsi, bütün hakimiyyət orqanlarının, təsərrüfat müəssisələrinin, ictimai birliklərin və fiziki şəxslərin hərəkətlərinin qanunililiyi müşahidə etmək məqsədilə Xalq Ədliyyə Komissarlığı yenidən təşkil edilmiş, onun səlahiyyətinə qanun layihələrinin hazırlanması, əhaliyə hüquqi yardımın təşkili, penitensiar sistem idarə olunması, Ali Məhkəməyə, Dövlət Prokurorluquna və vəkillərə rəhbərlik etmək funksiyaları daxil edilmişdir. 1937-ci ildə Xalq Ədliyyə Komissarlığının yeni Əsasnaməsi təsdiq edilmiş, onun səlahiyyətləri xeyli məhdudlaşdırılmış, əsas fəaliyyət sahəsi məhkəmə və notariat orqanlarının işinin təşkili və onlara rəhbərlik etməkdən ibarət olmuşdur. 1959-cu ildə Ədliyyə Komissarlığı yenidən ləğv edilmiş, məhkəmə orqanlarının fəaliyyətinə rəhbərlik və nəzarət, məhkəmə statistikasının aparılması Ali Məhkəməyə həvalə edilmiş, Nazirlər Soveti yanında Hüquq Komissiyası təşkil olunmuş və bununla da Ədliyyə Komissarlığının səlahiyyətləri ayrı-ayrı dövlət orqanları arasında bölüşdürülmüşdür.

İfraz mərkəzləşdirilmiş hakimiyyətə aludəçilik, ayrı-ayrı dövrlərdə ədliyyə orqanlarından represiya aləti kimi istifadə edilməsinə yönələn dövlət siyasəti, ədliyyə orqanlarının dəfələrlə ləğv edilib yenidən yaradılması ədliyyə sisteminin stabil struktura malik olması və işinin təşkiliinə maneçilik törədirdi. Bir sözlə, dövlət strukturu kimi Ədliyyə Nazirliyinin saxlanması, eləcə də onun inkişafına o vaxtı hakimiyyət nümayəndələri tərəfindən lazımi önəm verilməmişdir.

Ədliyyə Nazirliyinin yenidən yaradılması və onun təkmil bir struktur kimi formalaşması ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanı rəhbərlik etdiyi dövrə təsadüf edir. Məhz 1970-ci il oktyabr ayının 27-də Azərbaycan SSR Ali Sovetinin qərarı ilə Ədliyyə Nazirliyi dövlət strukturu kimi əsaslı surətdə təsis edilmiş və bununla da Azərbaycan ədliyyəsinin inkişafında yeni mərhələ başlanmışdır. Ədliyyə Nazirliyi sabit fəaliyyət göstərərək məhkəmə orqanlarına təşkilat rəhbərliyi həyata keçirmiş, əhaliyə hüquqi yardımın yaxşılaşdırılması, notariat fəaliyyətinin və məhkəmə ekspertizalarının aparılmasını təmin etmiş, ümumiyyətlə, ədliyyə işi təkmilləşdirilərək onun gələcək inkişafı üçün zəmin yaratmışdır. Dahi rəhbərin ölkəmizin ədliyyəsinə qayğısı dövlət müstəqilliyimizi bərpa etdikdən sonra da davam etmişdir.

Bu illər ərzində ədalət mühakiməsinin beynəlxalq standartlara uyğun həyata keçirilməsi üçün Ədliyyə Nazirliyinin tərkibində məhkəmə nəzarətçiləri və məhkəmə icraçıları xidməti təsis edilmiş, cəzaçəkmə yerləri və istintaq təcrüdəxanaları nazirliyin tabeliyinə verilmiş, istintaq idarəsi yaradılaraq ədalət mühakiməsi əleyhinə olan bir sıra cinayətlərin ibtidai istintaqının aparılması Ədliyyə Nazirliyinə həvalə edilmiş, yeni yaradılmış bələdiyyələrə işin aparılması və onlara metodoloji yardım göstərilməsi, daşınmaz əmlakın dövlət təyinatının aparılması və s. məsələlər Ədliyyə Na-

zirliyinə tapşırılmışdır. Həmçinin məhkəmələrin maddi-texniki təchizatı üzrə müəyyən işlər görülmüş, bir sıra xarici dövlətlər və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq haqqında müqavilə və sazişlər imzalanaraq nazirliyin beynəlxalq əlaqələri genişləndirilmiş, yüzlərlə qanun və digər normativ-hüquqi aktların layihələri hazırlanmış, ekspertizalar keçirilərək müvafiq rəylər verilmiş, əhaliyə hüquqi yardım yaxşılaşdırılmış, dövlət qeydiyyatı fəaliyyəti geniş həyata keçirilmişdir.

Bu islahatların fundamental bazasını, zəngin dövlətçilik təcrübəsinə malik olan dahi öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında hazırlanmış və 12 noyabr 1995-ci il tarixdə ümumxalq referendumu yolu ilə qəbul olunmuş Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası təşkil edir. Həyata keçirilən məhkəmə-hüquq islahatları zamanı insan haqlarının əsl müdafiəsinə xidmət edən müstəqil məhkəmə hakimiyyətinin formalaşmasına xüsusi diqqət yetirilərək ölkəmizdə ilk dəfə olaraq test üsulu ilə şəffaf prosedurlarla yeni hakim korpusu formalaşmış, 2000-ci ildən isə ücpillili yeni məhkəmə sistemi fəaliyyətə başlamışdır. Eyni zamanda qeyd etmək lazımdır ki, məhkəmə fəaliyyətinin tənzimləyən qanunvericilik bazası tədijq edilərək yeni müstəqil qurumlar - Məhkəmə-Hüquq Şurası, Hakimlərin Seçki Komitəsi yaradılmışdır.

Heydər Əliyevin Azərbaycan Ədliyyəsinə göstərdiyi yüksək etimadın, xüsusi diqqət və qayğıının bariz təzahürü ədliyyə işçilərinin peşə bayramı gününün müəyyən edilməsidir. Köklü məhkəmə-hüquq islahatlarının ilk illərində ədliyyə işçilərinə və hakimlərə mənəvi stimulyar yaradılması məqsədilə onları peşə bayramı gününün müəyyən edilməsinə təşəbbüs göstərilməsi bu məsələ Ədliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının, Məhkəmə-Hüquq Şurasının müzakirəsinə çıxarılmış və 22 noyabrın - 1918-ci ildə Azərbaycan Demokratik Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Əsasnaməsinin təsdiq edildiyi günün, ədliyyə işçilərinin peşə bayramı günü kimi təsis edilməsi üçün ulu öndərə müraciət olunması barədə qərar qəbul edilmişdir. 22 noyabrın Ədliyyə İşçilərinin Peşə Bayramı Günü kimi müəyyən edilməsi barədə dahi öndər Heydər Əliyevin 11 noyabr 2000-ci ildə imzaladığı Sərəncam ədliyyə işçilərinə, hakimlərə və məhkəmə aparatı işçilərinə verilən ən yüksək qiymət olmaqla yanaşı, tarixi irsin qorunmasına xidmət etmişdir.

Azərbaycan müstəqillik yolu çox çətin sınaqlardan keçmiş, öten əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində xalqımız sərşətsiz idarəçiliklə, ölkədə xilə xaos və vətəndəş qarşıdurması, erməni təcavüzü ilə üzləşmişdir. Ulu öndər məhz belə bir ağır dövrdə - 1993-cü ildə müstəqilliyimizin itirilməsi ilə üz-üzə qalan xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıtdı və öz tarixi missiyasını yerinə yetirdi. Bu dahi şəxsiyyətin apardığı siyasət nəticəsində müstəqilliyimiz qorunub saxlanıldı, dövlətə xalqın birliyi təmin edildi, bütün sahələrdə demokratik islahatlara başlandı, güclü dövlətin sarsılmaz təməli qoyuldu. Müasir Azərbaycanın mənəm və qurucusu olan Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə başlanan hüquqi dövlət quruculuğu, məhkəmə-hüquq islahatları prosesi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən bu gün uğurla davam etdirilir. Ölkədə həyata keçirilən effektiv hüquqi islahatların dövrün tələblərinə uyğun yeni çarələri zənginləşdirən cənab Prezident qısa dövr ərzində qəbul etdiyi pragmatik qərarlarla, habelə obyektiv reallıqdan irəli gələn addımları ilə ölkəmizin dinamiki yüksəlişini təmin etmiş və onun inkişaf mexanizminin daha da çevikliyini, işləkliyini nail olmuşdur. Möhtərəm Prezidentimizin ədliyyə sistemində göstərdiyi diqqət və qayğının əyani təzahürü olaraq ədliyyə fəaliyyətinin normativ-hüquqi əsasları təkmilləşdirilmiş, 2006-cı il aprel ayının 18-də ölkə Prezidenti tərəfindən nazirliyin yeni Əsasnaməsi təsdiq olunaraq ona hüquq-mühafizə orqanı statusu verilmişdir. Ədliyyə orqanlarının və məhkəmələrin fəaliyyətinin müasirləşdirilməsi və təkmilləşdirilməsinə xidmət edən dövlət başçısının iradəsi əhəmiyyətli fərmən və sərəncamlarına əsasən bu sahədə yeni iş metodlarının, qabaqcıl informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının və elektron xidmətlərin tətbiqinə, eləcə də ən müasir infrastrukturun yaradılmasına istiqamətdə işlərin görülməsinə başlanmışdır.

Həç şübhəsiz ki, hər bir demokratik cəmiyyətdə mükəmməl məhkəmə sisteminin bərqərar edilməsi və məhkəmə hakimiyyətinin müstəqilliyi müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Təsədüfi deyil ki, məhkəmə sisteminin islahatı bu gün Avropa məkanında da aktuallığını itirməmişdir.

Qətiyyətlə deyə bilərik ki, Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsi ilə Azərbaycanda məhkəmə sisteminin daha da müasirləşdirilərək Avropa standartlarına tam uyğunlaşdırılması və müvafiqyyətə həyata keçirilir. Bu məqsədlə yeni qanunvericilik bazası yaradılmış, hakimlərin müdaxirəsi - son yaş həddinədək təyinatı, onların fəaliyyətlərinin qiymətləndirilməsi və intizam məsuliyyətinin təkmil əsasları təsbit olunmuşdur. Hakim korpusunun ən layiqli və hazırlıqlı hüquqşünaslarla formalaşdırılması üçün Avropa Şurası ilə birgə ölkəmizdə hakimlərin çox şəffaf və ədalətli seçimi proseduru işlənib hazırlanmışdır. Çoxmərhələli imtahanlardan, tədris və təcrübə keçmədən ibarət olan bu seçim şəffaflığına və ob-

yektivliyinə görə Avropa Şurası və Avropa İttifaqı tərəfindən örnək kimi dəyərləndirilmiş və digər dövlətlərə tövsiyə edilmişdir. Tədqirəlayiq haldir ki, Ədalət Mühakiməsinin Səmərəliliyi üzrə Avropa Komissiyasının (CEPEJ) 14 illik fəaliyyətinə həsr olunmuş nəgrdə də Azərbaycanla həyata keçirilən məhkəmə islahatları, xüsusilə hakimlərin seçim prosesi yüksək qiymətləndirilmişdir. Hesab edirik ki, beynəlxalq arenada Azərbaycan Prezidentinin bilavasitə rəhbərliyi ilə inkişaf etdirilən köklü məhkəmə-hüquq islahatlarına verilən bu yüksək qiymət həç də təsadüfi deyil. Belə ki, islahatlar aparılarkən Avropa Şurası ilə six əməkdaşlıq edilərək məhkəmə hakimiyyətinin müstəqilliyinin, şəffafliyinin və əlqatanlığının təmin olunması, ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı kompleks tədbirlər həyata keçirilib, o cümlədən yeni məhkəmələr və məhkəmə təsisatları yaradılıb. Artıq 13 ildir məhkəmə hakimiyyətinin müstəqil özünüidarə orqanı olan Məhkəmə-Hüquq Şurası səmərəli fəaliyyət göstərir və bu gün Şura daha geniş səlahiyyətlərə malikdir. Eyni zamanda Avropa Şurasının sənədləri, həmçinin BMT-nin Banqalor prinsipləri nəzərə alınaraq işləni təsdiq olunmuş Hakimlərin Etik Davranış Kodeksinin tələblərinə hakimlərimiz tərəfindən riayət edilməsinə xüsusi diqqət yetirilir. Hakimiyyət fəaliyyətinin etik prinsip və standartlarının toplusu olan bu Kodeks spesifik əxlaq və ədəb tələblərini, peşə etikası məsələlərini, iş fəaliyyətindən kənar davranışi nizamlayır, peşə fəaliyyətinə münasibəti müəyyən edir. Bununla yanaşı, Azərbaycanda yaradılmış və bir müddət əvvəl Hakimlərin İttifaqı kimi birləşmiş hakim assosiasiyaları fəaliyyət göstərir. Bu assosiasiyalar məhkəmə sahəsində qanunvericilik islahatları prosesində fəal iştirak edir, təkliflərə çıxış edir, həm hakimlər, həm də məhkəmə aparatı işçiləri üçün treninqlər keçirir, ictimai tədbirlər təşkil edir. Ümumi Məhkəmə Hakimləri Assosiasiyası, həm də Beynəlxalq Hakimlər Assosiasiyasının təmsilçisi kimi iştirak edir, təkliflərə çıxış edir, həm hakimlər, həm də məhkəmə aparatı işçiləri üçün treninqlər keçirir, ictimai tədbirlər təşkil edir. Ümumi Məhkəmə Hakimləri Assosiasiyası, həm də Beynəlxalq Hakimlər Assosiasiyasının təmsilçisi kimi iştirak edir, təkliflərə çıxış edir, həm hakimlər, həm də məhkəmə aparatı işçiləri üçün treninqlər keçirir, ictimai tədbirlər təşkil edir. Ümumi Məhkəmə Hakimləri Assosiasiyası, həm də Beynəlxalq Hakimlər Assosiasiyasının təmsilçisi kimi iştirak edir, təkliflərə çıxış edir, həm hakimlər, həm də məhkəmə aparatı işçiləri üçün treninqlər keçirir, ictimai tədbirlər təşkil edir.

Ümumən hakimlərin və ədliyyə işçilərinin peşəkariyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən mütəmadi xarakterli tədbirlərin görülməsi xüsusi qeyd edilməlidir. Ədliyyə Akademiyası tərəfindən hakimlərin, vəkillərin, ədliyyə və prokurorluq orqanları işçilərinin milli qanunvericiliyini tətbiqi, eləcə də İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin presedent hüquqlarının öyrənilməsi sahəsində peşə hazırlığının artırılması məqsədilə vaxtaşiq olaraq tədris kursları təşkil olunur, habelə mütərəqqi hüquq təcrübəsinin em-nimsənilməsi və gələcəkdə implementasiya edilməsi məqsədilə hakimlərimiz Avropa ölkələrinə ezam edirlər. Qeyd etmək istərdik ki, Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin dəstəyi sahəsində Şəki Apelyasiya Məhkəməsi pilot məhkəmə kimi iki il ərzində CEPEJ-in “Azərbaycanda məhkəmələrin səmərəliliyinin artırılmasına, hakimiyyətin təkmilləşdirilməsinə və məhkəmələrdə özünüidareetməyə dəstək” layihəsinin icrasında iştirak etmiş və hazırda da Bakı Şəhər Nərimanov Rayon Məhkəməsi ilə yanaşı, CEPEJ-in pilot məhkəmələr şəbəkəsinin üzvüdür. Qeyd olunan layihədə iştirak biza məhkəmə işinin həll olunma faizi, məhkəmə işinə baxılma müddəti, həllini gözləyən məhkəmə işlərinin müddəti, hakimbaşına düşən məhkəmə işlərinin sayı, heyətbaşına düşən məhkəmə işlərinin sayı, hakimbaşına düşən heyətin sayı və sair CEPEJ alət və indikatorlarından istifadə edərək məhkəmənin fəaliyyətini, eləcə də ümumən ədalət mühakiməsinin səmərəliliyini qiymətləndirmək metodologiyasını öyrətməmişdir. Eyni zamanda, CEPEJ alətlərini tətbiq etmək Şəki Apelyasiya Məhkəməsinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinə dair məhkəmə istifadəçiləri, vəkillər və məhkəmə işçiləri arasında məmnuniyyət sorğuları keçirilmişdir. Məhkəmə istifadəçiləri arasında aparılan məmnuniyyət sorğuları zamanı məhkəmə sistemi, məhkəmə binası haqqında fikirlərlə yanaşı, hakimlərin və məhkəmə işçi heyətinin davranışi, nəzakətlik və sərşəstəlik səviyyəsi barədə respondentlərin rəyləri öyrənilmişdir.

Müasir dövrdə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının cəmiyyətin inkişafına təsir göstərən mühüm amillərdən birinə çevrilməsi artıq danılmazdır. Bu baxımdan məhkəmə fəaliyyətinin texnoloji yeniliklərin tətbiqi ən mühüm vəzifələrdən biri kimi görünür. Ümumiyyətlə, məhkəmə sisteminin müasirləşdirilməsi üzrə həyata keçirilən köklü islahatlar çərçivəsində məhkəmə fəaliyyətinin elektronlaşdırılması və müxtəlif texnoloji yeniliklərin tətbiqi obyektiv zərurətə çevrilmişdir. Dövlət başçısının “Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin yaradılması haqqında

13 fevral 2014-cü il tarixli Sərəncamı bu sahədə strateji prioritetləri müəyyən etmişdir. “Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin yaradılması haqqında sərəncam məhkəmə fəaliyyətində təkmillən əsasını qoymuşdur. Bu sistemin yaradılması məhkəməyə müraciət imkanlarının daha da genişləndirilməsi, ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi zamanı sui-istifadə hallarının qarşısının alınmasına, şəffafliq və operativliyin təmin edilməsinə, elektron karguzarlığın və sənəd dövriyyəsinin təmin olunmasına xidmət edir. Ölkəmizdə elektron məhkəmə sisteminin yaradılması istiqamətində Dünya Bankı ilə birgə həyata keçirilən “Mütərəqqi ədliyyə xidmətləri və müasir məhkəmə infrastrukturunu” layihəsi çərçivəsində vətəndaşların məhkəmələrə müraciət imkanlarının sadələşdirilməsi və hüquqi xidmətlərin təkmilləşdirilməsi məqsədilə bütün məhkəmələri əhatə edən məhkəmə sisteminin vahid internet portalı yenilənərək zənginləşdirilmiş, ictimaiyyət üçün daim açıq olan milli qanunvericiliyini elektron bazası (www.e-qanun.az) və Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin (www.huquqi-aktlar.gov.az) fəaliyyəti təkmilləşdirilmiş, o cümlədən müasir İKT ilə təchiz edilmiş yeni binalarda elektron məhkəmə sisteminin bir çox komponentləri tətbiq edilməyə başlanmışdır. Məhkəmə sisteminin vahid internet portalı ali, apelyasiya və birinci instansiya məhkəmələri, onların yurisdiksiyası, baxılan işlər və çıxarılan qərarlar, müraciətə əlavə edilmiş zəruri olan sənədlər, qəbul günləri və s. barədə ətraflı məlumat almaq, iddia ərizələri və digər məhkəmə sənədlərinin nümunələrini əldə etmək, həmçinin onlayn rejimə müraciət etmək və cavab almaq imkanı yaradır. Elektron məhkəmənin tam tətbiqi nəticəsində insanlar artıq məhkəməyə gəlmədən elektron formada müraciət edə biləcək, proses barədə məlumatları elektron daşıyıcıda dərhal əldə edəcək, məhkəmə prosesləri audio-video və digər texniki vasitələrlə qeydə alınacaq, habelə prosesi onlayn rejimə müşahidə etmək imkanı yaradılacaq, proses iştirakçıları məhkəmənin gedişi, qərarları və onların icra vəziyyəti və s. məlumatları əks etdirən elektron “şəxsi kabinetə” malik olacaq, işlərin elektron dövriyyəsi təşkil ediləcəkdir. Artıq Elektron Sənəd Dövriyyəsi və Məhkəmə İşlərinin İdarəetmə sistemlərinin tətbiqinə başlanmış, yeni inşa olunmuş məhkəmə bina və komplekslərində elektron məhkəmə sisteminin bezi komponentləri nəzərə alınmış, o cümlədən həmin binalarda beynəlxalq tələblərə cavab verən iş prosesinin təşkilinə, vətəndaşların bu qurumlara müraciət imkanlarının asanlaşdırılmasına xüsusi diqqət yetirilərək bütün zəruri infrastruktur yaradılmış, ən müasir informasiya-kommunikasiya avadanlıqları ilə təchiz olunmuşdur. “Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin yaradılması ilə bağlı pilot məhkəmələrdə elektron sənəd dövriyyəsi və “AZEMIS” informasiya sisteminin, müvafiq sənəd şablonlarının hazırlanaraq tətbiqinə də başlanmışdır. Qeyd etmək lazımdır ki, Ədliyyə Nazirliyinin Dünya Bankı ilə birgə görülməli kompleks tədbirlər nəticəsində “Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin yaradılması istiqamətində nəzərdə tutulmuş çoxmərhələli proseslər bu gün də sürətlə davam etdirilir.

“Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin tərkib hissəsi olan və öten il Avropa Şurası tərəfindən keçirilən “Ədliyyənin Kristal Tərəzi” müsabiqəsində Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən təqdim edilən “Məhkəmənin Nəbz: İdarəetmədə İnqlab” adlı layihə 37 layihə sırasından qalib gəlmiş, 4 layihədən biri olmuş və məhkəmə sisteminin elektron idarəetmənin tətbiqi baxımından ən mütərəqqi layihə kimi qiymətləndirilərək mükafat layiq görülmüşdür. Ölkəmizin bu nüfuzlu müsabiqədə qalib gəlməsi Azərbaycanda həyata keçirilən məhkəmə islahatlarının uğurundan xəbər verməklə zəngin təcrübəsinin beynəlxalq aləmdə tədqir olunmasına bariz nümunədir. “Məhkəmənin Nəbz: İdarəetmədə İnqlab” layihəsinin əsas mahiyyəti məhkəmə sisteminin mütərəqqi elektron idarəetmənin tətbiqi olmasından ibarətdir. Elmi cəhətdən əsaslandırılmış bu sistem toplanan elektron statistik məlumatlar əsasında müxtəlif növ elektron analitik hesabatların hazırlanmasını, məhkəmə və hakimlərin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinə və onun məhsuldarlığının müəyyən olunmasını mümkün edir. Bununla məhkəmə sisteminə strateji idarəetmənin və planlaşdırmanın səmərəliliyi əhəmiyyətli dərəcədə artırılır, daha geniş məlumat göstəriciləri üzrə qərar vermək imkanları yaranır. Belə layihələr qiymətləndirilərkən həm də ölkədə gedən inkişaf prosesi, aparılan əsaslı islahatlar izlənilir, nəzərdən keçirilir. Əldə olunan bu nailiyyət də məhz möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin güclü si-

yasi iradəsi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən çoxşaxəli islahatlarla verilən yüksək qiymətdir. Bu mükafat, həmçinin Azərbaycanın məhkəmə-hüquq sahəsində Avropa Şurasının üzv dövlətləri arasında ön sıralarda yer almasını təzahür etdirməklə əlaqələrimizin müsbət məcrada inkişafına verilən böyük töhfədir. Bununla Azərbaycanın adı Avropanın məhkəmə tarixinə qabaqcıl təcrübəyə malik olan ölkə kimi düşmüşdür.

Məhkəmə-hüquq islahatlarının həyata keçirilməsi sahəsində atılmış mühüm addımlardan biri də regionlarda yaşayan vətəndaşların qanuni maraq və mənafeyinin ədalət mühakiməsi yolu ilə qorunması mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə ölkə başçısının 19 yanvar 2006-cı il tarixdə “Azərbaycan Respublikasında məhkəmə sisteminin müasirləşdirilməsi və bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Fərmanının imzalanması olmuşdur. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində həyata keçirilmiş bir sıra təşkilatı-hüquqi, sosial tədbirlərin mahiyyətindən irəli gələn həmin fərman əsasında bölgələrdə yeni apelyasiya, ağır cinayətlər və inzibati-iqtisadi məhkəmələr yaradılmışdır. Həyata keçirilmiş diqqətəlayiq tədbirlər sırasında onu da qeyd etmək lazımdır ki, ölkəmizin sürətli iqtisadi inkişafı ilə əlaqədar məhkəmələrin iş yükünün dəfələrlə çoxalması nəzərə alınaraq hakimlərin və aparat işçilərinin sayı əhəmiyyətli dərəcədə artırılmış, onların maddi təminatı yaxşılaşdırılmışdır. Bununla yanaşı, ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılmasına məhkəmə infrastrukturunun müasirləşdirilməsinin rolu nəzərə alınaraq bu sahədə iri miqyaslı işlər görülmüş, məhkəmə hakimiyyətinin yüksək statusuna uyğun olan yeni müasir məhkəmə binaları tikilib istifadəyə verilib. Xüsusi vurğulamaq istərdik ki, ölkə başçısının müvafiq fərman və sərəncamları ilə müəyyən edilmiş prioritet məsələlərin uğurla həyata keçirilməsi nəticəsində son illərdə nüfuzlu beynəlxalq maliyyə qurumu olan Dünya Bankı ilə birgə “Mütərəqqi ədliyyə xidmətləri və müasir məhkəmə infrastrukturunu” layihəsi çərçivəsində paytaxtda və bölgələrdə bir sıra yeni məhkəmə binaları inşa olunmuşdur. Hazırda da bu istiqamətdə zəruri tədbirlər görülməklə yeni məhkəmə binalarının inşası davam etdirilir.

Möhtərəmliyi və müasirliyi ilə göz oxşayan Şəki Məhkəmə Kompleksinin açılışında 2015-ci ilin noyabr ayında dövlət başçısının iştirakı qürurverici və tarixi hadisə kimi ölkəmizin hüquq ictimaiyyətinin, xüsusilə də kompleksdə fəaliyyət göstərən hakimlərin və aparat işçilərinin yaddaşında qalmaqdadır. Şəki Məhkəmə Kompleksində istifadəyə verilmiş digər yeni məhkəmə binalarında olduğu kimi, proseslərin daha daqiq və sürətlə protokollaşdırılmasına xidmət edən və audio-video yazılışları aparın “Femida” sistemi, videokonfransları, təqdimatların keçirilməsi, elektron sənəd dövriyyəsi və məhkəmə işlərinin idarəetmə sistemi üçün bütün zəruri infrastruktur quraşdırılmış, müasir konfrans zalında isə hakimlərə və məhkəmə işçilərinə iclaslara, toplantılara birbaşa qoşulmaq imkanı yaradılmışdır. Bununla yanaşı, gözəndə əlil vətəndaşların sərbəst hərəkəti üçün binanın ictimai zonasının hər mərtəbəsinin döşəməsinə xüsusi örtük salınmış, bütün otaqların adlarını əks etdirən lövhələrdə xüsusi yazılar yerləşdirilmiş, eləcə də “Əlillərin hüquqlarının qorunması haqqında” Konvensiyasının tələblərinə müvafiq olaraq digər zəruri tədbirlər görülmüşdür. Yeniliklər, həmçinin təşkiləndirilən şəxslərə də aid edilmiş, onların əvvəllər olduğu kimi, demir barmaqlıqlar arasında deyil, beynəlxalq standartlara uyğun xüsusi ayrılmış zirehli şüşə otaqda saxlanılması nəzərdə tutulmuşdur. Yeni məhkəmə binalarının infrastrukturunun vacib amillərindən biri də binaların hakimlər və məhkəmə işçiləri üçün inzibati, vətəndaşlar, dövlət ittihamçıları və vəkillər üçün işe ictimai otaqların qayda bölməsidir.

Böyük ictimai hissi ilə zəndə edə bilərik ki, beynəlxalq standartlar səviyyəsində inşa edilmiş Şəki Məhkəmə Kompleksi regional səviyyədə keçirilən tədbirlərə ev sahibliyi etmiş, kompleksin müasir texnologiya və avadanlıqlarla təchiz olunması isə distant formada tədbirlərin həyata keçirilməsi imkan yaratmışdır. Demək olar ki, Şəki Məhkəmə Kompleksi Şəkiyə təşrif buyurmuş xarici qonaqların daimi ziyarət yerinə çevrilmiş, o cümlədən komplekslə yaxından tanış olmuş Latviya Respublikasının ədliyyə nazirini, Latviya Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin dövlət katibini, Montenegro Ali Məhkəməsinin sədrini və onların başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini valeh etmişdir.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin, Şəki Məhkəmə Kompleksinin yeni inzibati binasının açılış zamanı çıxışındakı bu müddəadan da aydın olur ki, Azərbaycan ədliyyəsinə aparılan islahatlar və təkmilləşdirilmələri cəmiyyətdə ədalətli bərqərar və məhkəmlənməsinə xidmət edir. “Ümumiyyətlə, həyatda hər şey ədalət əsasında qurulmalıdır. Ədalət pozulduqda, əlbəttə ki, həm narazılıq yaranar, həm də ümumiyyətlə, cəmiyyətin müsbət inkişafı çətinliklərlə üzləşə bilər. Ədalətli qərarlar həm insanlarda dövlətə inamı artırır, eyni zamanda, həyatımızı tənzimləyir. Bütün qərarlar ədalətli olmalıdır. Məhkəmə sisteminə qəbul edilmiş qərarlar, aparılan islahatlar, bax, bu məqsədi güdür”.

Əminliklə qeyd etmək istərdik ki, Azərbaycanın məhkəmə və ədliyyə orqanları bundan sonra da dövlətimizin müstəqilliyinin daha da möhkəmlənməsi naminə səmərəli fəaliyyət göstərəcək və çağdaş Azərbaycanın hüquqi dövlət quruculuğu tarixində layiqli yerini tutacaqlar.

Fürsətdən istifadə edərək Azərbaycan Ədliyyəsinin 100 illik yubileyi münasibəti ilə ədliyyə orqanlarının çoxmilli kollektivinin hər bir üzvünü, hakimləri və məhkəmə aparatı işçilərini səmimiyyətlə təbrik edir və ən xoş arzularımızı bildiririk.

Mübariz ƏKBƏROV,
Şəki Apelyasiya Məhkəməsinin sədri.

Azərbaycan ədliyyəsinin yeni inkişaf mərhələsində Probasiya xidmətinin rolunu

Ədliyyə orqanlarının tarixi, əslində, mərkəzi dövlət idarəçiliyi apararının yaranması və inkişafı tarixidir. Heç təsadüfi deyildir ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətində Ədliyyə Nazirliyi istiqbalıyyətin elan edildiyi gündə - 28 may 1918-ci ildə yaradılmış, sonrakı dövrdə isə müstəqil dövlətçiliyin mühüm institutlarından biri kimi ədliyyə sisteminin formalaşdırılması üçün zəruri tədbirlər həyata keçirilmişdir. Bununla da məhkəmə və prokurorluq orqanlarının fəaliyyətinin təmin olunması ilə yanaşı, cəzaçəkmə işinin təşkil sahəsində islahatlar aparılmış, həttə ümumi əməliyyat aktı belə qəbul edilmişdir.

Sovet hakimiyyəti illərində təşkilat strukturu və idarəçilik forması mövcud siyasi rejimin məram və məqsədlərinə uyğun bir neçə dəfə dəyişikliyə uğrayan Azərbaycan ədliyyə sistemində müxtəlif islahatlar ümummilli lider Heydər Əliyevin respublika rəhbəri seçilməsindən sonra həyata keçirilmişdir. 1970-ci ildə Ədliyyə Nazirliyi yenidən təsis edilərək, onun səmərəli fəaliyyətinə şərait yaradılmışdır. Bu, dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra xalq cümhuriyyətinin varisi olan respublikamızın demokratik inkişafının təmin olunmasında, qabaqcıl beynəlxalq təcrübədə əsasında yeni tipli ədliyyə, məhkəmə-hüquq sisteminin formalaşmasında əvəzsiz rol oynamışdır. Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Ədliyyə Nazirliyinin Əsasnaməsinin təsdiq olunduğu 1918-ci ilin 22 noyabr gününü Ədliyyə işçilərinin peşə bayramı günü kimi təsis etməsi isə müstəqil dövlətçilik tariximizə hörmət və ehtiramın təcəssümü olmaqla, həm də taleyini ədliyyə işinə bağlayan insanların fəaliyyətinə verilən dəyərini ifadəsi, mənəvi stimuldur.

Ölkəmizdə cəza təyinatına və onun icrası sahəsində dövlət siyasətinin təkmilləşdirilməsi və humanistləşdirilməsi ilə bağlı ilk qətiyyətlı tədbirlər ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən həyata keçirilmişdir. Ədalətliyyəti ilə ənsərpərvərliyi ilə xalqın sevgisini qazanmış dahi rəhbər Şərqdə ilk dəfə müstəqil Azərbaycanca ölümlə cəzasının ləğvinə nail olmuş, əfv və amnistiya təsəlatlarını bərpa edərək, 1995-2003-cü illərdə 32 əfv fərmanı imzalamış, onun təşəbbüsü ilə Milli Məclis 7 amnistiya aktı qəbul etmişdir. Nəticədə on minlərlə məhkum vaxtından əvvəl azad cəmiyyətə qayıtmış və doğmalarına qovuşmuşdur.

Ümummilli liderin müstəqil dövlətçilik siyasətini müasir dövürün qlobal çağırışları və müxtəlif beynəlxalq təcrübədə əsasında daha da zənginləşdirərək davam etdirən möhtərəm Prezident cənab İlham Əliyev ölkəmizin ədliyyə sisteminin təkmilləşdirilməsi məqsədilə həyata keçirilən islahatların müəllifidir. Bu islahatların ilkin mərhələsi dövlətimizin başçısının "Ədliyyə orqanlarının inkişafı haqqında" 17 avqust 2006-cı il tarixli Fərmanında müəyyənləşdirilən və uğurla icra olunan tədbirlər təşkil etmişdir. Həmin dövrdə ölkəmizdə baş verən sürətli sosial-iqtisadi dəyişikliklər, dövlət idarəçilik mexanizmlərinin müasirləşdirilməsi, məhkəmə-hüquq sisteminin təkmilləşdirilməsi, demokratik təsəlatların məhkəmələndirilməsi ədliyyə sisteminin inkişafını və beynəlxalq standartlara uyğun qurulmasını zəruri edən amillər olmuşdur.

Fərmanın tələblərinə uyğun olaraq, penitensiar xidmətin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, məhkumların hüquqlarına riayət olunması, onların cəmiyyətə reintegrasiya olunması prosesinə kömək göstərilməsi, məhkəmə qərarlarının icrası işinin səmərəliliyinin artırılması üçün təsirli tədbirlər görülmüşdür.

Cənab Prezidentin 6 fevral 2009-cu il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan ədliyyəsinin inkişafına dair 2009-2013-cü illər üçün Dövlət Proqramı"nın icrası nəticəsində isə ədliyyə sisteminin inkişafında diqqətəlayiq nəticələr əldə olunmuşdur. Ədliyyə orqanları yeni informasiya və kommunikasiya texnologiyaları ilə təchiz edilmiş, sosial, normativ-hüquqi və maddi-texniki təminat daha da yaxşılaşdırılmış, infrastruktur yenilənmişdir. Təbii ki, bütün bunlar cəzalarn icrası işinin də təkmilləşdirilməsində mühüm rol oynamışdır. Bununla belə, ölkə başçısı dövlət idarəçilik sisteminin müasirləşdirilməsi və məhkəmə-hüquq islahatları sahəsində həyata keçirilən tədbirlərin penitensiar xidmətin və bütövlükdə cəzalarn icrası ilə bağlı fəaliyyətinin müasir dövrün tələblərinə uyğun qurulmasını və səmərəli idarəetmənin təşkilini zəruri hesab etmiş, "Penitensiar sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və cəmiyyətdən təcridetmə ilə əlaqədar olmayan alternativ cəza və prosessual məcburiyyət tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə" 10 fevral 2017-ci il tarixli Sərəncam imzalamışdır. Sərəncamda penitensiar müəssisələrinin fəaliyyətinin müasirləşdirilməsi, infrastrukturun yenilənməsi və idarəçilik mexanizminin təkmilləşdirilməsi tədbirlərinin davam etdirilməsi vacib sayılmaqla yanaşı, cəmiyyətdən təcridetmə ilə əlaqədar olmayan cəzalarn icrasına effektiv nəzarətin təşkil edilməsi və bu sahədə idarəetmənin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə Ədliyyə Nazirliyinin Probasiya xidməti yaradılmışdır. Ölkə başçısının "Ədliyyə orqanlarının inkişafı haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 17 avqust tarixli 446 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilmiş barədə" 7 noyabr 2017-ci il tarixli Fərmanı Probasiya xidmətinin fəaliyyətinin təşkil edilməsi üçün əsas normativ-hüquqi baza olmuşdur.

Probasiya xidməti Ədliyyə Nazirliyinin tərkibində baş idarə səlahiyyətlı struktur qurumu kimi müəyyən edilməklə, onun kadr korpusunun komplektləşdirilməsi üçün əlavə ştat vahidləri ayrılmışdır. Yeni xidmətin təşkilatı cəhətdən formalaşdırılması 2017-ci ilin sonunadək başa çatdırılmış, ədliyyə naziri Fikrət Məmmədovun əmri ilə xidmətin strukturu və ştat bölgüsü təsdiq edilmiş, yerli rayon (şəhər) icra qurumları müvafiq olaraq icra və probasiya şöbələri adlandırılmış, Gəncə və Sumqayıt şəhərlərində pilot layihə qaydasında Probasiya xidmətinə birbaşa tabe olan probasiya şöbələri yaradılmış, xidmətin Əsasnaməsi təsdiq olunmuşdur.

Probasiya xidmətinin fəaliyyətinin təşkil ilə bağlı öten ilin dekabr ayında yerli qurumların iştirakı ilə geniş ümumrespublika müşavirəsi keçirilmiş, 2017-ci il 10 fevral tarixli Sərəncamdan irəli gələn vəzifələr müzakirə edilmişdir. Sərəncamda Probasiya xidmətinin fəaliyyəti ilə bağlı ölkə başçısının diqqətli cəld edən iki tapşırığı xüsusilə qeyd olunmalıdır. İkinci olaraq, Sərəncamda ictimai işlər növün-

də cəzanın və inzibati tənbehin icrası ilə bağlı ifadə olunmuş narahatlığın aradan qaldırılması, bu tədbirlərin daha səmərəli icrasının təmin olunmasıdır. İctimai işlər növündə cəza öten əsrin ikinci yarısında başlayaraq dünyanın əksər ölkələrində geniş tətbiq edilir. Bu cəza azadlıqdan məhrum etməyə alternativ olmaqla, icrası böyük vəsait tələb etmir və cəzaçəkmə müəssisələrində məhkumların sayının artmasını qarşısını alır.

Sərəncamın icrası ilə əlaqədar ilkin olaraq ictimai işlər növündə cəzanın və inzibati tənbehin icrası işləri mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Cəzalarn İcra, İnzibati Xətalər Məcəllələrinə, habelə "Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə"yə müvafiq dəyişikliklər edilmişdir. Müəyyən edilmiş yeni qaydalar ictimai işlər növündə cəzanın və ya inzibati tənbehin icrası ilə bağlı vəzifələri yerinə yetirən məsul subyektlərin, yeni məhkum yaşayış yeri üzrə yerli icra hakimiyyətinin, müvafiq işlərin yerinə yetirilədiyi yerin işəgötürəninin və cəzanın icrasına nəzarət edən icra məmuru vəzifələri konkretləşdirmiş, ictimai işlərin icrası ilə bağlı əvvəllər mövcud olmuş bir sıra çətinlikləri aradan qaldırmışdır.

Qanunvericiliyin yeni normalarına əsasən yerli icra hakimiyyəti orqanları müvafiq inzibati-ərazi vahidi üzrə ictimai işlərin həyata keçiriləcəyi yerlərin siyahısını və həmin işlərin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan şəxslərin sayı barədə məlumat növbəti ay başlayanaqəd icra məmuru göndərməlidir. İcra məmuru ictimai işlər növündə cəzaya məhkum edilmiş və ya inzibati tənbeh tətbiq edilən şəxsə ictimai işlərin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan şəxslərin sayı barədə məlumat növbəti ay başlayanaqəd icra məmuru müvafiq yerli icra hakimiyyətinin orqanına bu barədə sorğu verir və həmin sorğuya beş gündən gec olmayaraq cavab verilməlidir. İşəgötürən, barəsində müvafiq cəza və ya inzibati tənbeh tətbiq edilən şəxsləri onlar üçün müəyyən edilmiş ictimai işlərin həyata keçirilməsi üçün müvafiq yerdə işə təhkim etməli, ictimai işlərin yerinə yetirilməli olduğu vaxtların cədvəlini tərtib edərək, üç gündən gec olmayaraq icra məmuruuna göndərməli, həmin yerdə işlərin yerinə yetirilməsinə nəzarət etməli, onların işlədikləri saatlarını uqotunu aparmalı, habelə ictimai işləri yerinə yetirməkədən boyun qaçırma halları barədə dərhal icra məmuruuna məlumat verməlidir. İcra məmuru öz növbəsində ayda iki dəfədən az olmayaraq, şəxsin ictimai işləri yerinə yetirməli olduğu vaxtlarda həmin işlərin görüldüyü yerlərə baş çəkməklə protokol tərtib edir.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sahədə işin səmərəli təşkil məqsədilə 17 oktyabr 2017-ci il tarixli qərarla "İctimai işlər cəzasına məhkum olunmuş və ictimai işlər növündə inzibati tənbeh tətbiq edilmiş şəxslərin cəld ediləcəyi işlərin növləri və belə işlərin keçiriləcəyi yerlərin müəyyənləşdirilməsi Qaydası"nı təsdiq etmişdir. Bu sənədə ictimai işlərin həyata keçiriləcəyi yerlərin müəyyənəşdirilməsi ilə bağlı bir sıra tələblər öz əksini tapmışdır. Belə ki, ictimai işlərə cəld edilən şəxslərin peşə vərdişləri, təcrübəsi, yaşı, ələcə də iş rejimi və zəruri əmək şəraitinin həmin şəxslərin

şəxsləmlə vəziyyətinə uyğunluğunun nəzərə alınması, bu zaman açıq havada və kollektiv formada təşkil olunan iş yerlərinə üstünlük verilməsi tələb kimi qoyulmuşdur. Göstərilən qərarda ictimai işlərin yerinə yetirilməsinə cəld edilən yetkinlik yaşına çatmayan şəxslərin hüquqlarının müdafiəsi, onların yaş xüsusiyyətləri də nəzərə alınmışdır. Belə ki, bu kateqoriyalı şəxslərin işə cəld olunması zamanı onların təhsilindən və ya əsas işindən sonra əsudə vaxtlarında yerinə yetirə biləcəkləri işlər əsas götürülməli, onların yaş dövrünə uyğun psixoloji cəhətlərə xüsusi diqqət yetirilməlidir. Bundan əlavə, ictimai işlər növündə istər cəzanın, istər inzibati tənbehin formal icrasının qarşısının alınması məqsədilə Sərəncamda verilmiş tapşırığa əsasən Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə ictimai işlərin icrası ilə bağlı vəzifələrin yerinə yetirilməsinə və ya əlaqədar vəzifəli şəxslərin məsuliyyətini müəyyən edən yeni 528-1-ci maddə əlavə edilmişdir. Bu yeni normaya əsasən müvafiq vəzifəli şəxslərin inzibati qaydada cərimə edilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Qeyd olunmalıdır ki, Ədliyyə Nazirliyinin rəhbərliyi tərəfindən ictimai işlərin icrası prosesinə nəzarət gücləndirilmiş, bu məsələ dəfələrlə nazirliyin kollegiyasında müzakirə edilmiş və işin səmərəsini artırılması məqsədilə zəruri tapşırıqlar verilmişdir. Eyni zamanda, ictimai işlər növündə cəzanın və inzibati tənbehin icrası mexanizminin tənzimlənməsi ilə bağlı Ədliyyə Nazirliyi Kollegiyasının 24 aprel 2018-ci tarixli qərarı ilə "İctimai işlər növündə cəzanın və inzibati tənbehin icrası Qaydaları" təsdiq edilmişdir. Bu sahədə fəaliyyət nazirliyin xüsusi nəzarətinə götürülməklə yerlərdə mütəmadi monitorinqlər keçirilir.

Ötən dövr ərzində probasiya qurumlarının yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə işgüzar əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi ilə bağlı çox mühüm tədbirlər görülmüşdür. Müşahidə olunan problemlərin həlli ilə bağlı respublikanın şəhər və rayon icra hakimiyyəti başçılarında məktublar ünvanlanmışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasında yerli icra hakimiyyəti orqanlarının məsul əməkdaşları üçün ictimai işlər növündə cəzanın və inzibati tənbehin icrası xüsusiyyətləri mövzusunda tədris məşğələləri keçirilmişdir. Eyni zamanda, ictimai işlərin icrası ilə bağlı qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi məqsədilə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinin birgə həyata keçirdiyi "Azərbaycan-da ədliyyə sisteminin inkişafına və cinayət işləri üzrə məhkəmə qərarlarını icra edən qurumların göstərdiyi xidmətlərin təkmilləşdirilməsinə dəstək" adlı layihə çərçivəsində yerli probasiya qurumlarının əməkdaşlarının, xarici ekspertlərin, respublikanın bir sıra şəhər və rayon icra hakimiyyəti orqanlarının məsul əməkdaşlarının iştirakı ilə Gəncə, Şəki və Bakıda "İctimai işlər növündə cəza və onun icrasının təşkil" mövzusunda seminarlar keçirilmiş, bu növ cəzalarn və inzibati tənbehin daha səmərəli icrasının təşkil məqsədilə müzakirələr aparılmışdır.

Cari ilin ötən dövrü ərzində probasiya xidmətinə daxil olmuş məhkəmə qərarlarına əsasən 895 şəxs ictimai işlər növündə cəzalarn və inzibati tənbehin icrasına cəld edilmiş, onlardan 470 nəfərinin ictimai işlərin yerinə yetirilməsi təmin edil-

mişdir. 2018-ci ilin noyabrın 1-nə probasiya qurumlarının qeydiyyatında 146 məhkum və 279 inzibati tənbeh tətbiq edilmiş şəxs qalmışdır ki, onlar tərəfindən ictimai işlərin yerinə yetirilməsinə nəzarət edilir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin qeyd olunan Sərəncamında cəzalarn icrası işində müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə edilməsi ilə bağlı verdiyi tapşırığa müəhim əhəmiyyətə malikdir. 2018-ci ilin əvvəlindən Probasiya xidməti tərəfindən məhkəmələrin müvafiq qərarları əsasında cəzadan şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edilmiş məhkumlara elektron nəzarət vasitələrinin tətbiq olunmasına başlanılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinətinin 10 aprel 2018-ci il tarixli qərarı ilə təsdiq edilərək aprelin 15-dən qüvvəyə minmiş "Məhkum edilmiş və ya barəsində qətimkan tədbiri seçilmiş şəxslərə tətbiq edilən elektron nəzarət vasitələrinin Siyahısı" və "Məhkum edilmiş və ya barəsində qətimkan tədbiri seçilmiş şəxslərə elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqi Qaydaları"na əsasən azadlığın məhdudlaşdırılması növündə cəzalarn icrası ilə bağlı elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqinə başlanılmışdır. Məhkumlara nəzarətin həyata keçirilməsi təmin etmək məqsədilə Probasiya xidmətinə "Şans" elektron nəzarət sistemi ilə inteqrasiya olunmuş, ilin bütün günləri 24 saat ərzində fəsiləsiz fəaliyyət göstərən Monitorinq mərkəzi yaradılmışdır. Qeyd olunmalıdır ki, elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqi prosesinə hazırlıq mərhələsində bir sıra ölkələrdə həmin qurğuların nümunələri, onların xüsusiyyətləri və funksionallığı öyrənilməklə qiymətləndirilmiş, nəticədə bu avadanlıqların Azərbaycanı istehsalına başlanmış yerli şirkətlə müvafiq müqavilə bağlanmışdır. Eyni zamanda, Elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqi ilə əlaqədar beynəlxalq təcrübəni öyrənmək məqsədilə xidmətin əməkdaşları Rusiya Federasiyasında, Latviyada və Estoniyada səfərdə olmuş, cari ilin aprel ayında Xorvatiyanın paytaxtı Zaqreb şəhərində Avropa Probasiya Konfederasiyasının təşkil etdiyi "Elektron nəzarət üzrə 11-ci Avropa Konfransı"nda iştirak etmişlər. Bu tədbirlərdə elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqi təcrübəsi, bu sahədə elektron texnologiyalarının açdığı imkanlar, mövcud problemlər və onların həlli yolları müzakirə olunmuşdur.

Elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqi sahəsində görülən işlər barədə ictimaiyyətə məlumatlandırmaq məqsədilə cari ilin mayın 7-də Probasiya xidmətinə elektron monitorinq fəaliyyətinə dair ictimai təqdimat keçirilmişdir. İctimaiyyət və media nümayəndələri Probasiya xidmətinin elektron monitorinq fəaliyyəti ilə yarıxından tanış olmuş, Monitorinq mərkəzində məhkumlar üzərində aparılan izləmə prosesi və elektron qolbaq tələblərə nümayiş etdirilmişdir. Eyni zamanda, respublikanın hakim korpusu üçün də belə təqdimatlar təşkil olunmuşdur. Belə ki, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Cinayət İşləri üzrə Kollegiyasının, Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Şəki, Şirvan Apelyasiya Məhkəmələrinin sədrlərinin, onların hakimlərinin, habelə həmin apelyasiya məhkəmələrinin yurisdiksiyasına aid olan rayon məhkəmələrinin sədrləri və hakimlərinin iştirak etdikləri tədbirlərdə

elektron qolbaqlar, habelə elektron nəzarətin həyata keçirilməsi proseduru nümayiş etdirilməklə, təcrübədə onların tətbiqi ilə bağlı məsələlər müzakirə edilmiş, bu sahədə işin səmərəli həyata keçirilməsi, məhkəmələr tərəfindən məhkumlara elektron nəzarət vasitələri tətbiq olunarkən müvafiq məhdudiyyətlərin müəyyən edilməsi ilə bağlı zəruri məlumatlar verilmişdir. Qeyd olunmalıdır ki, azadlığın məhdudlaşdırılması növündə cəzaya məhkum edilmiş, məhkəmənin müəyyən etdiyi hallarda şərti məhkum olunmuş və ya cəzadan şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edilmiş şəxslərə elektron nəzarət vasitələrinin tətbiq edilməsi həmin cəzalarn icrasına effektiv nəzarət olunmasına əlverişli şərait yaratmışdır. Cari ilin noyabr ayının əvvəlinə 450-dən artıq məhkuma elektron qolbaq tətbiq edilmiş və Probasiya xidmətinin Monitorinq mərkəzi tərəfindən həmin şəxslərə fəsiləsiz nəzarət həyata keçirilir.

Ölkəmizdə Probasiya xidmətinin yaradılması, habelə məhkumlara elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqi ilə probasiya nəzarətinin həyata keçirilməsi beynəlxalq təşkilatların və xarici ölkələrin diqqətini cəlb edir. Cari ilin avqust ayında Bakıda Avropa İttifaqı ilə birgə həyata keçirilən "Azərbaycanda ədliyyə sisteminin inkişafına və cinayət işləri üzrə məhkəmə qərarlarını icra edən qurumların göstərdiyi xidmətlərin təkmilləşdirilməsinə dəstək" adlı layihə çərçivəsində elektron monitorinqin təşkil edilməsi və həyata keçirilməsi mövzusunda keçirilən seminarda bu sahədə ölkəmizdə qısa müddətdə görülmüş işlər tədqiqatıyığı hesab olunmuşdur. Tədbirdə iştirak etmiş xarici ekspertlər Probasiya xidmətinin Monitorinq mərkəzi ilə tanış olmuş, müvafiq elektron nəzarət sisteminin və proqram təminatının imkanlarını yüksək qiymətləndirmişlər.

Dövlət başçısının qəti siyasi iradəsi sayəsində qısa müddətdə ölkəmizdə probasiya institutunun tətbiqinə nail olunmasının nəticəsidir ki, cari ilin oktyabr ayında Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Baş Polis İdarəsinin məsul nümayəndəsi məhkumlara elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqi təcrübəsini öyrənmək məqsədilə ölkəmizə səfər etmiş, Probasiya xidmətinin Monitorinq mərkəzinin fəaliyyəti ilə tanış olmuş, gələcəkdə Azərbaycanın bu sahədəki təcrübəsindən faydalanmaq niyyətində olduğunu bildirmişdir.

Ədliyyə Nazirliyinin digər fəaliyyət istiqamətləri ilə yanaşı, probasiya sahəsində də görüldüyü işlər ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin elan etdiyi "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti illi" çərçivəsində ikiqat səvinc hissi ilə qeyd etdiyimiz Azərbaycan ədliyyəsinin 100 illik yubileyi ilə əlamətdar olan ədliyyə işçilərinin builki peşə bayramına dəyərli töhfədir. Əminliklə söyləyə bilərik ki, ədliyyə işçiləri bundan sonra da üzərlərinə düşən vəzifələrin layiqincə yerinə yetirilməsi, o cümlədən ölkəmiz üçün yeni olan probasiya institutunun fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi və işinin beynəlxalq tələblərə uyğun qurulmasına yönəlməli tədbirləri uğurla davam etdirmək əzmindədir.

Akşin ZİYADOV,
Azərbaycan Respublikası
Ədliyyə Nazirliyinin Probasiya
xidmətinin rəisi,
Baş probasiya məmuru,
baş ədliyyə müşaviri.

Azərbaycan ədliyyəsi inkişaf edir

Azərbaycan ədliyyə sistemi yüz il ərzində şərəfli yol keçmişdir. 1918-ci ildə müsəlman şərqində ilk dəfə müstəqillik qazanan Azərbaycanca həmin andan Ədliyyə Nazirliyi təsis edildi. Həmin il noyabr ayının 14-də Azərbaycan Məhkəmə Palatasının əsasnaməsi, noyabr ayının 22-də isə Ədliyyə Nazirliyinin əsasnaməsi təsdiq olunmuşdur. O dövrdə gənc, müstəqil Azərbaycan Respublikası çətin bir şəraitdə fəaliyyət göstərirdi. Ədliyyə Nazirliyində kadr çatışmazlığına baxmayaraq yenidən müstəqillik əldə etmiş Azərbaycan ədliyyə sistemi formalaşmış, ölkədə qaydadan yaradılmış, yeni hüquqi sistem təşkil olunmuş, savadlı hüquqşünaslar hazırlanmış və əsasən əhəlinən bu istiqamətdə maarifləndirilməsi çətinliklə olsa da həyata keçirilmişdir. Cəmi 23 aydan sonra o zaman qızıl ordu adlanan rus şovinistləri Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süquta uğrətılar. İnqilab komitəsinin 13 may 1920-ci il tarixli qərarı ilə Ədliyyə Nazirliyi ləğv edilərək Xalq Ədliyyə Komissarlığı yaradıldı. Komissarlığın səlahiyyətinə aşağıdakılar daxil edilmişdir: Qanunvericilik layihələrinin hazırlanması, məhkəmə işçilərinin seçilməsi, təlimatlandırılması və onlara inzibati rəhbərlik etmək, qanunçuluğa ali nəzarət və istintaqın aparılması. 1930-cu ildə bu komissarlıq ləğv edilərək onun funksiyası digər strukturlara verilmişdir.

1969-cu ildə Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbər təyin olunmasından sonra bütün sahələrdə olduğu kimi ədliyyə sistemində də köklü islahatlar aparıldı. Azərbaycan SSR Ali Sovetinin 27 oktyabr 1970-ci il qərarı ilə Ədliyyə Nazirliyi təsis olunaraq fəaliyyət göstərməsi üçün şərait yaradılmışdır. Azərbaycanın ikinci dəfə müstəqilliyinin ilk illərində digər sahələrdə olduğu kimi ədliyyə sistemi də yarıntmaz şəkildə fəaliyyət göstərirdi. 1993-cü ildə xalqın ısratlı təkdi ilə hakimiyyətə gəlmiş Azərbaycanın məman və qurucusu Heydər Əliyev ölkənin tərəqqisini təmin etdi. Ədliyyə işçilərinin ictimaiyyətdə nüfuzunun qaldırılması və bu sistemin inkişafını təmin edən vacib islahatlar aparıldı. Beləliklə, müstəqil Azərbaycan ədliyyə

yəsi cəmiyyətdə layiqli yerini tutdu. Heydər Əliyevin imzaladığı 11 noyabr 2000-ci il tarixli sərəncamla Ədliyyə Nazirliyinin əsasnaməsi təsdiq edildi. Elə həmin gün 22 Noyabr — Azərbaycan Respublikası Ədliyyə İşçilərinin Peşə Bayramı günü kimi təsis edildi.

Bu gün ulu öndərin siyasi kursunu ləyaqətlə davam etdirən dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevin sonsuz qayğısı nəticəsində Azərbaycan Ədliyyəsi böyük nailiyyətlər əldə etmişdir. Ədliyyə sisteminə işə qəbul şəffaf şəkildə həyata keçirilir. Şəffəfliyin təmin olunması üçün əlavə göstərilən bütün növ xidmətlərin elektron qaydada həyata keçirilməsinə münbit şərait yadadır. Qeyd etmək lazımdır ki, respublika Prezidenti cənab İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə ədliyyə işçilərinin normal fəaliyyətinin təmin olunması istiqamətində mühüm işlər görülmüşdür. Yeni inzibati binaların inşası və ya əsaslı təmir olunması, bütün zəruri avadanlıqlarla təminatı, ələcə də əməkdaşların maddi rifah halının yaxşılaşdırılması əsas götürüldü. Eyni zamanda bu sahədə çalışan insanların əməyinin dövlət tərəfindən qiymətləndirilməsi, qabaqcıl ədliyyə işçilərinə fəxri adların verilməsi, onların orden və medallarla təltif olunması daim diqqət mərkəzində saxlanılır.

Qeyd etmək lazımdır ki, əvvəllər Tovuz Rayon Qeydiyyat Şöbəsi uğunsuz binada yerləşirdi. 2017-ci ilin may ayında Tovuz Rayon Qeydiyyat Şöbəsi əməkdaşlarının normal fəaliyyət göstərməsi üçün müasir standartlara cavab verən inzibati bina istifadəyə verilmişdir. Bina İKT sistemi ilə təchiz olunmuşdur. Burada 110 m² sahəsi olan tənənləli nıkaş zalı, 90 m² sahəsi olan vətəndaşların gözləmə zalı və digər zəruri otaqlar fəaliyyət göstərir. Yaradılan şəraitdən istifadə edən Tovuz Rayon Qeydiyyat Şöbəsinin əməkdaşları vətəndaşlara göstərdikləri xidmətləri daha mükəmməl icra edəcəklərini qarşılına məqsəd qoymuşlar.

Kifayət İSMAYİLOVA,
Tovuz Rayon Qeydiyyat Şöbəsinin rəisi,
Kiçik ədliyyə müşaviri.

Şanlı tarixi yaşatmaq daha uğurlu sabaha aparır

Yüz il bundan öncə - 1918-ci ilin may ayının 28-də müsəlman Şərqində ilk olaraq yaranan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ölkəmizin çoxəsirlik sosial-iqtisadi, ictimai siyasi və mədəni inkişafının, xalqımızın milli oyanışı və dirçəlişi proseslərinin məntiqi nəticəsi, xalqın siyasi şüur seviyyəsinin, intellektual və mədəni potensialının, yüksək istedad və qabiliyyətinin göstəricisi idi. Müstəqil dövlətimizin ədliyyə tarixinin ən şərəfli anları da 1918-ci il mayın 28-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması ilə başlayıb. Başqa sözlə, elə həmin gün Ədliyyə Nazirliyinin təsis olunmasına böyük ehtiyac olduğundan və buna yüksək əhəmiyyət verilərək Ədliyyə Nazirliyi də yaradılmışdır. Qeyd edək ki, bir əsrlik tarixə bərabər dövrdə ədliyyə sisteminin daha da formalaşması, fəaliyyət dairəsinin daha da genişləndirilməsi istiqamətində çoxlu sayda qanunlar, qərarlar qəbul edilmişdir. Bu sistem çoxlu enişli-yoxuşlu yolların yolçusu olmuşdur. Ədliyyə bu yollarda ən böyük uğura, fəaliyyət dairəsinə xas olan bütün vəzifələrin icrasına yalnız ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana ilk dəfə rəhbərliyə gəlişindən sonra nail ola bilmişdir. Azərbaycan Ədliyyəsi mehç qeyd olunan bu şərəfli illərdə özünü təkmil bir struktur kimi formalaşdırmağa başla-

mışdır. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ilində, Azərbaycan ədliyyəsinin 100 illiyi qarşısında bu sistemin şanlı tarixinin inkişaf xronikasına qısa da olsa, nəzər salmaq yerinə düşər. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, Ədliyyə Nazirliyi Şərqin ilk demokratik dövləti olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yarandığı gün — 1918-ci ilin may ayının 28-də təsis olunmuşdur. Eyni zamanda, həmin tarixdə ədliyyə orqanları və məhkəmələrinin fəaliyyəti ilə bağlı bir sıra qərarlar qəbul edilmişdir. 1918-ci il noyabr ayının 14-də Azərbaycan Məhkəmə Palatasının, noyabrın 22-də isə Ədliyyə Nazirliyinin Əsasnaməsi təsdiq edilmişdir.

AXC süqut etdikdən sonra İnqilab Komitəsinin 13 may 1920-ci il tarixli qərarı ilə Ədliyyə Nazirliyi ləğv edilmiş, Xalq Ədliyyə Komissarlığı yaradılmışdır. Lakin 1930-cu ildə bu komissarlıq ləğv edilərək onun funksiyaları prokurorluğa, Ali Məhkəməyə, Mərkəzi İcraiyyə Komitəsinə və digər orqanlara verilmişdir.

1933-cü ildə Xalq Ədliyyə Komissarlığı yenidən təşkil edilmiş, onun səlahiyyətinə qanun layihələrinin hazırlanması, qanunların şərti, məhkəmə kadrlarının hazırlanması, əhəliyyə hüququ yardım təşkilı, penitensiar sistemin idarə olunması, məhkəmə və prokurorluq orqanlarına və vekil-

lərə rəhbərlik etmək funksiyaları daxil edilmişdir. 1937-ci ildə Xalq Ədliyyə Komissarlığının yeni Əsasnaməsi təsdiq edilmiş, onun səlahiyyətləri xeyli məhdudlaşdırılmışdır. Ədliyyə Nazirliyinin yenidən və əsaslı surətdə təsis edilməsi ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrə təsadüf edir. 27 oktyabr 1970-ci ildə Azərbaycan SSR Ali Sovetinin qərarı ilə Ədliyyə Nazirliyi təsis olunaraq onun sabit fəaliyyəti təmin olunmuşdur.

Azərbaycan ədliyyəsi ölkəmiz dövlət müstəqilliyini yenidən bərpa etdikdən sonra da ulu öndər Heydər Əliyevin diqqətindən kənarda qalmamış, onun 1993-cü ildə hakimiyyətə qayıdıqından sonra ədliyyə sisteminin inkişafı istiqamətində əsaslı dəyişikliklər olmuşdur.

Ulu öndərin 11 noyabr 2000-ci il tarixdə imzaladığı Sərəncamla Müstəqil Azərbaycan Ədliyyə Nazirliyinin 1918-ci ildə ilk Əsasnaməsinin təsdiq edildiyi gün 22 noyabr Azərbaycan Respublikası ədliyyə işçilərinin peşə bayramı günü kimi qeyd edilmişdir.

2006-cı ildə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə ədliyyə orqanlarının fəaliyyəti ilə bağlı bir sıra mühüm sənədlər qəbul olunmuş, struktur təkmilləşdirilmişdir. Dövlət başçısının 18 aprel 2006-cı il tarixli

Fərmanı ilə Ədliyyə Nazirliyi haqqında yeni əsasnamə təsdiq edilərək ona hüquq-mühafizə orqanı statusu verilmiş, habelə "Ədliyyə orqanlarına qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 26 may 2006-cı il tarixli Qanunu qəbul olunmuş və ölkə Prezidenti tərəfindən "Ədliyyə orqanlarının inkişafı haqqında" 17 avqust 2006-cı il tarixli Fərman imzalanmışdır.

İqtisadi və hüquqi proseslərin tənzimlənməsində qeydiyyat və notariat orqanlarının da fəaliyyəti zəruri prosedurdur. Bunun əhəmiyyəti nəzərə alınaraq həmin orqanlarda da əsaslı islahatlar keçirilməsi üçün hüquqi baza yaradılmış, "Aila Məcəlləsi", "Notariat haqqında qanun" və digər qanunvericilik aktları qəbul edilmişdir. Bu bazaya söykənərək biz bu gün qarşıya qoyulan vəzifələrin layiqincə icra olunmasına nail oluruq. Qəbələnin bugünkü sosial-iqtisadi inkişafı, dünyaya çıxışı, bəlgəmidə sağlamlı, işgüzar, saf mühitin qorunması və sabahın fəal qurucularının yetişdirilməsi üçün öz səlahiyyətlərimizə daxilində, mövcud qanunların, qərarların icrası ilə bağlı əlimizdən gələni əsirgəmirik.

Zinət BAĞIROVA,
Qəbələ Rayon Qeydiyyat
Şöbəsinin rəisi.

Əsas vəzifəmiz Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinə etimad göstərmiş gənclərə keyfiyyətli təhsil verməkdir

Azərbaycanda ali təhsil almaq hər bir gəncin əsas hədəflərindən biridir. Əvvəllər gənclərimiz əsasən humanitar, tibb sahələrinə maraq göstərirdilər, hazırda onlar mühəndis ixtisaslarına daha çox maraq göstərirlər. Azərbaycan Respublikasında sənayenin və iqtisadiyyatın diversifikasiyası, neft, kimya, maşınqayırma, İKT kimi sektorların sürətli inkişafı gənclərin ali təhsillə bağlı prioritetlərinə yenidən baxmasını şərtləndirən əsas amildir. Mühəndis ixtisaslarına gənclərin marağının artmasına səbəb olan əsas amillərdən biri də bu sahədə fəaliyyət göstərən ali məktəblərdə tədrisin keyfiyyətinin yüksəlməsidir. Belə ali məktəblərin arasında Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti xüsusilə fərqlənir və haqlı olaraq mühəndis ixtisasları üzrə yüksək savada yiyələnmiş istəyən gənclərin güvəndikləri əsas ünvan çevrilmişdir. ADNSU-nu gənclər üçün cəlb edən amillər, tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsi üçün görülən işlər və gələcək olanlar haqqında danışmaq üçün universitetin rektoru, professor Mustafa Babanlıya müraciət etdik.

—Mustafa müəllim, yeni tədris ilinə hansı göstəricilərə bələdizsiniz?

—Təhsil ölkəmizdə aparıcı sahələrdən biridir, çünki ölkəmizin gələcəkdə daha da inkişaf etməsi bundan asılıdır. ADNSU fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin ölkənin inkişafı üçün müəyyənləşdirdiyi prioritet istiqamətlərə uyğun qurmağa çalışır. Belə ki, universitetin nüfuzunu, bura olan tələbələri nəzərə alaraq qəbul olunan tələbələrə həm sayının artırılması, həm də onların biliklərinin keyfiyyətinin yüksəldilməsini qarşıma ən vacib vəzifə kimi qoymuşuq. Biz ən yüksək bal toplayan tələbələrə bizim universiteti seçməsi üçün hər il orta məktəblərdə, liseylərdə görüşlər keçiririk, bəzi məktəblərin şagirdlərinin universitetimizə ekskursiyasını, məktəblilər üçün fənn olimpiadaları təşkil edirik. Bunların nəticəsi olaraq bu il müstəqillik illərində ilk dəfə olaraq rekord sayda gənc ADNSU-nun tələbəsi adını qazanıb. Belə ki, təkcə bakalavriat səviyyəsində 2866 nəfər ADNSU tələbəsi adını qazanıb. Onlardan 141-i ADNSU-nun nəzdində fəaliyyət göstərən Azərbaycan-Fransız Universitetinə (UFAZ) qəbul olunub. Balların paylanmasına gəldikdə bizdə ən yüksək bal UFAZ tələbəsinə məxsusdur ki, onların orta bali ilk dəfə olaraq 620-yə yüksəlib və bu son hədd deyil.

—ADNSU-ya qəbul zamanı orta bal nə qədər təşkil edib?

—Mən bu gün universitetimiz adına çox qürurluyam. Bu il ölkə üzrə 1-ci ixtisas qrupu üzrə 600 baldan yuxarı nəticə göstərən 880 nəfərdən 392-si ADNSU-nu seçib. 500-dən çox bal toplayan 2312 abituriyentdən isə 1082-si bizim ali məktəbə gəlib. Bu nəticələr universitetin nüfuzundan xəbər verir. Biz bu məsuliyyəti dərk edərək daim öz üzərimizdə işləyərək tədris proqramlarını, material texniki bazamızı və s. yaxşılaşdırmağa çalışırıq. Bu ildən apelyasiya komissiyalarının tərkibində ən yaxşı oxuyan yuxarı kurs tələbələrini iştirakını təmin etməyi düşünürük. Çünki, şəffaflığın təmin olunması üçün təkcə müəllimlərin, tələbələrin də komissiyada iştirakı vacibdir. Ümumiyyətlə, qiymətləndirmə bir qədər subyektiv məsələdir, yeni hər müəllimin imtahanda qiymətləndirmə üçün bir subyektiv yanaşması olur. Digər bir tərəfdən, keyfiyyət artıqca tələbələr arasındakı fərq tənzimləmək də çətinləşir. Məsələn, bizdə bu il birinci kursda təhsil alan 7 qrup var ki, orada ən aşağı nəticə göstərən tələbə 612 balla qəbul olunub. Elə qrup var ki, ən aşağı nəticə göstərən tələbə 642 bal toplayıb. Və rəqəmlərə baxanda biz dərk edirik ki, tələbələrə ciddi məşğul olmaq lazımdır. Ona görə də biz pedaqoqları, tədris silsiləsini müəyyənləşdirərək həmin tələbələrə topladıqları balı çox ciddi nəzərə alırıq.

—ADNSU-da ingilis dilində tədrisə xüsusi əhəmiyyət verilir. İngilis bölməsinə qəbulun nəticələri sizə qane edirmi?

—UFAZ-da daxil olmaqla universitetimizə qəbul olunan tələbələr 600 nəfərə qədər ingilis bölmədə təhsil alacaqlar. Biz bu məsələyə süni şəkildə yanaşmamışıq. İngilis bölməsində oxuyan tələbələr və ixtisasların sayını artırmağa davam edirik. Hazırda ADNSU-da 22 ixtisas üzrə ingilis dilində tədris aparılır. Bəzi ixtisaslar üzrə həm ADNSU, həm də UFAZ-a qəbul var. Ona görə də bəzi ixtisaslarda üst-üstə düymələr var. Biz bunu da planlı şəkildə etmişik. Çünki, elə olur ki, tələbə özünü UFAZ-da doğrudan bilir, o ADNSU-ya köçürülür. Bunun üçün ingilis dili ixtisasının olması çox müsbət həldir. UFAZ-da olan bütün ixtisaslar üzrə ADNSU-nun özündə də ingilis dilində qruplar var. Digər tərəfdən də burada özünü doğrudan tələbələr də sənədlərini 1-ci və 2-ci kursdan sonra UFAZ-a təqdim edib təhsilini orada davam etdirə bilər. İngilis dilində tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, ingilisdilli professor və müəllimlərin tədrisə cəlb edilməsi işini bir an da olsa, dayandırmırıq və gənclərin ADNSU-ya olan etimadını doğrultmaq üçün səylərimizi davam etdiririk.

—ADNSU mühəndis ixtisasları üzrə təhsil verən ali məktəblərin avanslarında yer alır. Bunun üçün kifayət qədər elmi-pedaqoji baza ilə bağlı bəzi çatışmazlıqlar qalmaqdadır. Bu vəziyyəti düzəltmək üçün hansı işlər görülür?

—Bilirsiniz ki, universitetimiz çoxşaxəli fəaliyyət göstərir. Bizdə yalnız bakalavriatda 36 ixtisas üzrə təhsil verilir. Bütün ixtisasların hamısını ən yüksək keyfiyyətlə və ən son texniki nailiyyətləri özündə birləşdirən texnika ilə təmin etmək çox çətindir. Ona görə də biz baza təhsil vermək üçün mümkün olan avadanlıqları birinci növbədə təmin etməyə çalışırıq və buna hər il böyük vəsait xərcləyirik. Bu baxımdan, son 3 il ərzində tədris laboratoriyalarının yenilənməsi, yeni avadanlıqların alınması istiqamətində xeyli iş görülmüşdür. Bizdə hazırda ələ ixtisaslar var ki, orada dünyada olan ən müasir avadanlıqların 95%-ə qədərini universitetə toplaya bilmişik. Məsələn, "Elektrik mühəndisliyi", "Energetika mühəndisliyi", "İstilik energetikası mühəndisliyi" ixtisasları üzrə təhsil alan tələbələrə biz bu gün faktiki olaraq ən müasir cihazlarla təmin

olmuş laboratoriyalarda tədris apara bilirik. Ancaq həcmli laboratoriyaları olan ixtisaslar var ki, məsələn, "Neft-qaz mühəndisliyi", "Neft-qaz avadanlıqları mühəndisliyi" onlarda həmin avadanlıqların hamısını gətirib laboratoriyaları zənginləşdirmək imkanımız məhduddur. Ona görə də biz SOCAR-ın və digər iri müəssisələrin bölmələri ilə sıx əməkdaşlıqla bu işləri həyata keçiririk.

—Cari tədris ilində UFAZ üçün müasir laboratoriyaya bazasının istifadəyə verilməsi barədə məlumatlar var. ADNSU tələbələrini də həmin laboratoriyalardan istifadə etməsi nəzərdə tutulurmu?

—UFAZ yarananda Fransa tərəfi universitetin laboratoriyasının qurulmasını bizim qarşımıza tələb kimi qoymuşdu. Ölkə rəhbərliyinin birbaşa tapşırığı ilə UFAZ-ın maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması üçün çox ciddi işlər görülür. O cümlədən də, ikinci tədris binasının bir hissəsini biz laboratoriyaya korpusu qismində UFAZ üçün hazırlamağa ayırdıq. Və burada işlər tamamlanmaq üzrədir. Mən düşünürəm ki, yaxın günlərdə laboratoriyaya korpusu tam hazır olacaq. Burada UFAZ-da təhsil olunan "Geofizika mühəndisliyi", "Neft-qaz mühəndisliyi", "Kimya mühəndisliyi" və "Kompüter elməri" ixtisaslarına lazım olan bütün avadanlıqlar gətiriləcək və təmin olunacaq. Laboratoriyada birinci növbədə hazırda tələbələr üçün lazım olan ən müasir avadanlıqlar quraşdırılır. Fransıız tərəfi bu avadanlıqların seçilməsi və quraşdırılmasına birbaşa iştirak edir. Tələbələr 4-cü kursda istifadə edəcəyi avadanlıqların isə növbəti ildə gətiriləcək quraşdırılacağı nəzərdə tutulub. Elə həmin tədris binasında biz gələcəkdə "Kompüter elmləri" ixtisası üçün super kompüterin gətirib quraşdırılmasını nəzərdə tutmuşuq. Oradan da ikinci tədris binasının özünə qapılar açılır və xüsusi icazəsi olan müəllimlər və tələbələr laboratoriyalarda işləmək imkanı qazanacaqlar. Sözsüz ki, bu laboratoriyalar birinci növbədə UFAZ tələbələri üçündür. Digər müddətə isə fakültənin sifarişləri əsasında ADNSU tələbələri də bu avadanlıqlardan yararlanıla bilərlər. Laboratoriyaların qısa müddət ərzində yaradılması, ümumilikdə, UFAZ layihəsi özü də birbaşa Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin təşəbbüsüdür və dövlət başçısının ölkə gənclərinin təhsilinə göstərdiyi diqqət və qayğının bariz nümunəsidir.

—KİV-lərdə tez-tez ADNSU və UFAZ-da əcnəbi professorların mühazirələr oxuması ilə bağlı xəbərlər rast gəlirik. Cari tədris ilində də əcnəbi professorların tədrisə cəlb olunması davam etdiriləcəkmi?

—Əgər biz Avropa təhsil məkanına inteqrasiya edirik və bizim gənclərimizin bir müddət və yaxud da ki, burada baza təhsil aldıqdan sonra təhsillərini xaricdə davam etdirməsi üçün şərait yaratmaq istəyiriksə, onda Avropa təhsil məkanlarında baş verən prosesləri universitetimizə gətirməliyik və əsasən də təhsilin, tədrisin keyfiyyəti və proqramların Avropa tədris proqramlarına uyğunlaşdırılması yönündə atılacaq addımları burada təbliğ və təşviq etməliyik. Təkcə bu semestr UFAZ-da dəvətli professorun sayı 25-dən çox olacaq. Növbəti semestrə isə 30-dan artıq əcnəbi professorun gəlməsi planlaşdırılır. Eyni zamanda ADNSU-nun özündə də müxtəlif sahələr üzrə 10-dan artıq dəvətli professorun gəlişi nəzərdə tutulub. Bundan əlavə, bu təqvim ilinin sonunadək ADNSU-nun Beynəlxalq Əməkdaşlıq Şöbəsinin müdiri vəzifəsində professor Ulrich Eberhart təyin olunacaq. Almaniya professor Zigen Universitetindəki öhdəliklərini yekunlaşdıran kimi bizimlə çalışmağa başlayacaq. Bütün bunların hamısı Azərbaycan təhsil sisteminin Avropa təhsil sistemində uyğunlaşdırılması prosesinə kömək edəcək.

—Mustafa müəllim, bir qədər də magistratura və doktorantura səviyyələrində təhsillə bağlı məlumat verərdiniz?

—Əgər qarşıma ADNSU-nun milli elmi-tədqiqat universiteti olmaq məqsədi qoymuşuqsa, təkcə bakalavr təhsilinin yüksəldilməsi, proqramların müasirləşdirilməsi ilə işləməyə deyil, həm də ölkəmiz üçün yüksək ixtisaslı elmi-pedaqoji kadrlar hazırlanması yolunda da müəyyən işlər görməliyik. Bunlardan biri də ilk növbədə magistratura təhsilinin səviyyəsinin yüksəldilməsi, o təhsilin işgüdümlüləri bir yerdə verilməsinə çalışmalıdır. Əlbəttə ki, say baxımından da biz müəyyən qədər irəliləmişik. 2015-ci ildə bütün ixtisaslar üzrə universitetdə cəmi 384 magistrant olub. Təkcə bu il universitetimizdə 91 nəfər MBA proqramına, 510 nəfər isə ADNSU-nun digər ixtisaslarına magistraturaya qəbul olunub. Yəni, ümumilikdə, 601 nəfər magistratura səviyyəsinə qəbul olunub. Keçən il biz 515 nəfər magistrant buraxılış etdik və onların hamısı işləyirlər. Onların 503 nəfəri öz ixtisasları üzrə işləyərək universiteti tərk ediblər. Bunlar artıq ondan xəbər veririk ki, bizim magistratura bölməsinə bütün ölkə miqyasında çox böyük tələbat var və insanlar məmnuniyyətlə bizim magistratura proqramlarını seçirlər. Magistratura qəbul olunmaq üçün orta bal bu il 99 bal olub. Ölkə üzrə bizim magistrantla-

rın səviyyəsi kifayət qədər yüksəkdir.

Universitetdə həyata keçirilən bütün proseslərdə verilən dəstəyə görə Təhsil Nazirliyinin rəhbərliyinə və bütün əməkdaşlarına təşəkkür etmək istəyirəm. Doktorantura səviyyəsində bunu xüsusilə vurğulamaq istəyirəm. Biz son illər doktorantura səviyyəsində plan yerlərini artırıbmışıq. Hətta, keçən il biz doktoranturada 120 plan yerinə elan verəndə bəziləri buna inamsız yanaşaraq plan yerlərini dolmayacağına düşünürdülər. 120 yerə 151 nəfər sənəd verdi, onlardan 119 nəfəri həm fəlsəfə doktor proqramına, həm dissertanturaya, həm tam elmlər doktoru proqramına qəbul etdik. Bu il bu plan yerlərinin bir qədər də artırılması nəzərdə tutulub. Dövlət sifarişli yerlərin sayı artmayacaq, amma ödənişli əsaslarla olan plan yerlərinin sayını artırmağı düşünürük. Biz doktorantura səviyyəsində mövzuların seçilməsini, müasir Azərbaycanın tələblərinə uyğun olmasını, onların bu gün artan ehtiyaclarımıza uyğun olmasını maksimum dərəcədə təmin etməyə çalışırıq. Bizim üçün uğurlu haldır ki, doktorantura səviyyəsində plan yerlərimiz faktiki olaraq 100% yerinə yetirilib.

—Siz çıxışlarınızda xüsusi olaraq qeyd etdiyiniz bir məqam var ki, universitetlər təkcə təhsil deyil, həm də elm ocağı olmalıdır. ADNSU-da təhsil və elmin vəhdətinə nail olmaq üçün nə kimi addımlar atılır?

—Bilirsiniz, universitet deyəndə təkcə təhsil ocağı nəzərdə tutula bilməz. Universitet elmlə təhsilin vəhdətidir. Universitet təhsilə ən müasir elmi nəticələrə əsaslanmış ali təhsil özündə elmi ədəd verir. Əgər universitetdə elmi işlər yerinə yetirilməyib, professor-müəllim həyatı, assistent-professorlar gündəlik elmi fəaliyyətdə deyillərsə, tədris də müasirləşməyib, o, nail olunsun. Bu baxımdan biz universitet elmini təbliğ və təşviq etməyə çalışırıq. Bir tərəfdən, universitetimizdə çalışan alimlərin fəaliyyətini stimullaşdırırıq, ikinci bir tərəfdən də elmi fəaliyyəti və onun təbiiqini öz tərəfimizdən stimullaşdırırıq. Bunun üçün universitetimizdə müəllimlər üçün üçüncü il ocağı ki, əlavə məşğul olacaqlar. Birinci müsabiqədə 80 nəfərdən artıq, ikincidə isə 40 nəfərdən artıq professor-müəllim həyatı hər ay məaşından başqa 100-900 manat arası əlavə məşğul olub. Bunların içərisində ən yüksək əlavə məşğul alan professor 854 manat alır. Bundan başqa, bir nəfər laborantımız da elmi göstəricilərinə görə hər ay əlavə 100 manat alır. Digər məbləğlər isə, qeyd etdiyim intervallarda paylanır. Hər il dekabr ayının 1-də professor-müəllim həyatı əvvəlki ilin 1-dəkabrından bu yana elmi və pedaqoji fəaliyyəti ilə bağlı bütün göstəriciləri komissiyaya təqdim edir. Onun nəticələrinə görə bal qazanır, yığıldığı ballara uyğun olaraq 4 kateqoriya üzrə əlavə məşğul alırlar. Şərtləri ödəyən əməkdaşlar yanvar ayından bir il müddətində əlavə məşğul olmağa başlayırlar. Əlavə məşğul verilməsində say məhduddu yoxdur. Şərtləri ödəyən bütün professor-müəllim həyatı əlavə məşğul ala bilər. Başqa bir tərəfdən, pedaqoji fəaliyyət də nəzərə alınır. Həmin professor-müəllim həyatının elmi, pedaqoji fəaliyyəti, dərs demək qabiliyyəti, o cümlədən də müəllimin dərs dediyi tələbələrə ona verdiyi qiymət də nəzərə alınır. Ancaq biz bunu da kor-koranə etmirik. Əlavə məşğul alması üçün müəllimin keyfiyyət göstəriciləri universitetin ümumi keyfiyyət göstəricisindən yüksək olmalıdır. Bundan əlavə, tələbələr müəllimin fəaliyyətinə verdiyi qiymət də balların hesablanmasında zamanı istifadə olunur. Vacibdir ki, tələbə müəllimi 6 kateqoriya əsasında qiymətləndirsin. Tələbə müəllimi qiymətləndirəndə onun anonimliyini saxlanılır. İmtahanın nəticəsində görə hansı tələbə 71 baldan artıq bal toplayırsa, onların fikri müəllimə bal kimi gedir. Biz bu il ilk dəfə universitetdə xil qrant müsabiqəsi elan etdik. Yeddə qrant təyin olunacaq, artıq bu müsabiqənin ilkin qiymətləndirmə prosesi başa çatıb. 22 layihə təqdim olunmuşdu. Onlardan 7-si müsbət qiymətləndirilib. Hər biri 50 min manata qədər olmaq şərti ilə fevral ayından Elmi Şuranın təsdiqindən və rektorun əmrindən sonra həmin layihələrin maliyyələşdirilməsinə başlanacaq.

—ADNSU-ya cəmiyyətdə böyük marağın olmasında, abituriyentlərin buranı seçməsinə universitetdə tədris olunan ixtisasların beynəlxalq akkreditasiyadan keçməsi mühüm rol oynayıb. Məlumat ki, Təhsil Nazirliyinin xətti ilə əvvəlcə 3 ixtisası, daha sonra isə ADNSU-nun müstəqil şəkildə müraciətindən sonra 5 ixtisası 5 il müddətində akkreditasiya olundu. Gələcəkdə də bu işlərin davam etdirilməsi planlaşdırılırmı?

—Bu proses universitetin beynəlxalq nüfuzunun artması üçün, daha çox əcnəbi tələbələrin universitetə gəlməsi, bizim hazırkı tələbələrimizin beynəlxalq səviyyədə iş tapması üçün çox önəmli məsələdir. Bilirsiniz, biz onsuz da daxil akkreditasiyadan keçmişik. Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin tərəfdaşlığı ilə Almaniyanın Təhsil Proqramları üzrə Akkreditasiya Agentiyindən (ASIIN) və Mühəndislik üzrə Akkreditasiya üçün Avropa Şəbəkəsindən (ENAE) sertifikat almışıq və 5 il müddətində akkreditə olunmuşuq. Lakin biz işimizi bitmiş saymırıq. Biz özümü Avropadan nəzər yetirmək istəyirik. Ona görə də bu prosese davam edəcəyik. Biz artıq FIBAA-da 5 ixtisası və ASIIN təşkilatından 3-nü akkreditə etmişik. FIBAA daha çox MBA proqramları üzrə ixtisaslaşdırıb və texniki ixtisasları dünyada akkreditə edən ən yaxşı təşkilatlardan biri elə ASIIN təşkilatı sayılır. Biz artıq onlara müraciət etmişik. Biz hər təşkilatla 5 ixtisasımız akkreditə etmək prosesinə başlayırıq. Bu çox ağır prosedir. Fikirləşirəm ki, yaxşı işləsək 1-1,5 il biz bu ixtisasları da akkreditasiya edə bi-

ləcəyik.

—Əcnəbi tələbələrin ADNSU-ya cəlb olunması ilə bağlı hansı işlər həyata keçirilir? Sizin xarici səfərləriniz, xarici universitetlərlə bağlanan müqavilələr, ingilisdilli ixtisasların sayının artırılması və s. əcnəbi tələbələrin sayının artmasına səbəb olacaqmı?

—Hazırda universitetimizdə 500-dən artıq əcnəbi tələbə təhsil alır. Biz bu rəqəmin artırılmasını düşünürük. Ümumiyyətlə, universitetimizin potensialı ildə təxminən 2000 tələbənin təhsil alması üçün kifayət edir. Ancaq biz keyfiyyət yox, keyfiyyəti üstün tuturuq. Ona görə də müəyyən hazırlıq keçmiş tələbələr universitetə cəlb olunmasına çalışırıq. ADNSU-ya münasibət birmənalı olaraq çox yüksəkdir. Bu sovet dönmindən qalmış bir rəğbətdir. Ancaq hazırda biz bir qədər də coğrafiyanı genişləndirməyə çalışırıq. Əcnəbi tələbə deyəndə, mübadilə ilə gəlmiş tələbələr nəzərdə tutulmur. Bunlar sırf ADNSU-ya qəbul olunmuş tələbə anlamına gəlməlidir. Bizim əsasən təhsil bazarımızı Çin, Hindistan, Pakistan, Şri-Lanka, Nepal, Banqladex, Malayziya, İndoneziya, o cümlədən Yaxın Şərq, postsovet ölkələri tutur. Əlbəttə ki, Türkiyə, İran, İraq kimi ölkələrdən də tələbə cəlb olunur. Son zamanlar Çin təhsil bazarına üz tutmağımız təsadüfi deyil. Bu ilin sentyabr ayında Çin səfər zamanı Pekin Dövlət Neft Universiteti və Lanjuo Universiteti ilə imzaladığımız sənədlər çərçivəsində 20-yə yaxın çinli tələbə ADNSU-ya təhsil almağa gələcək. Onlar orta məktəbdən çıxmış yox, artıq Lanjuo universitetlərində subbakalavr təhsilini görmüş tələbələrdir. Onlar ADNSU-da fəaliyyət göstərən dil komissiyasından keçsələr, bizim ikinci kursun sonu, üçüncü kursa rahat qəbul oluna bilərlər. Biz bu işi gələcəkdə də davam etdirməyi düşünürük.

—Təhsillə yanaşı elmi sahədə də beynəlxalq əlaqələr varmı? ADNSU-nun alimlərinin xarici ölkələrdə sənayenin problemlərini həlləndirən və yaxud ayrı-ayrı ölkələrdəki elmi problemlərin universitetdə araşdırılması ilə bağlı nə kimi işlər aparılır?

—Əldə olunmuş razılaşmaların nəticəsində Poltava Milli Texniki Universitetinin professor-müəllim həyatı ilə birlikdə elmi laboratoriyalarda müştərkə layihələrin yerinə yetirilməsi, Ukrayna sənaye müəssisələri üçün, o cümlədən də qaz istehsalı sahələr üçün bizim universitetin müəyyən proseslərdə iştirak etməsi ilə bağlı onlardan ciddi təkliflər var. Bundan başqa, ABŞ şirkəti qazma, neq prosesində bizimlə müəyyən əməkdaşlıq etmək istəyir. Şirkətin Azərbaycan əsilli texniki direktoru universitetimizdə oldu. Bundan əlavə, Kazan Federal Universitetinin 70 açıq elmi laboratoriyası var. Onlarla da istər geologiya, istər neft-qaz hasilatı, istərsə də informasiya texnologiyaları sahəsində müəyyən işlərin görülməsi nəzərdə tutulub. Həmçinin ADNSU-nun Beynəlxalq Əməkdaşlıq Şöbəsinin yeni təyin olunan müdiri professor Ulrich Eberhartın nüfuzundan, əlaqələrindən istifadə edərək müəyyən elmi layihələrin universitetə cəlb olunmasını düşünürük. Biz onun qarşısında belə bir məsələ qoymuşuq ki, daha çox "HORIZON 2020", "Erasmus+" elmi layihələrində universitetin iştirakını təmin etməlidir. Universitetin alimlərinin bu laboratoriyalara eza olunmasını təşkil etməlidir. Düşünürəm ki, bu istiqamətdə ADNSU-nun böyük potensialı var və biz nainki təhsil ocağı kimi, həmçinin elmi müəssisə kimi də öz biliklərimizi, bacarıqlarımızı dünya bazasına çıxarmalıyıq.

—ADNSU-da bir müddət əvvəl Lazer Mərkəzinin təqdimatı keçirildi. Burada transfer texnologiyalarının tətbiqi ilə bağlı da işlər aparılır. Lazer Mərkəzi ilə bağlı müəyyən sifarişlərin olduğu məlumdur. Hazırda burada universitetin yararlanılması üçün hansı yeniliklər var?

—Lazer Mərkəzi ilə bağlı biz Almaniya tərəfindən, konkret olaraq Axen Universitetinin təcrübəsindən, bu işi quranda birinci il üçün ələ tədris təkilini nəzərdə tutmuşduq. Baxmayaraq ki, çoxlu sayda sifarişlər var idi, biz onları ancaq nümunə kimi təmənənəsiz olaraq həmin müəssisələrə hazırlayıb verməklə kifayətləndik. Artıq universitet bu sahədə 15 müxtəssisi tam yetişdirib, onları diplomla müxtəssis kimi cəmiyyətdə təqdim edib. Bu tədris illəndən sifarişlər qəbul etməyə başlayacağıq. Onun müəyyən hissəsi həmin sifarişin yerinə yetirilməsi, əməkhaqqı və s. qismində, müəyyən hissəsi bizim tərəfdaşımız tərəfindən götürüləcək, bir hissəsi də bonus kimi universitetə daxil olacaq. Lazer Mərkəzinin genişləndirilməsini nəzərdə tuturuq. Belə ki, bu lazer qurğusunun bütün sifarişlərin yerinə yetirilməsinə gücü çatır. Həm daha güclü lazerlərin gətirilməsi, ikincisi, bizim hazırlayacağımız başlıqların satışına başlanacaq. Onların texniki yoxlanılması, hazırlanması, təhvil verilməsi, qarşı tərəfə tam şəkildə öyrədilməsi prosesini həyata keçirəcəyik. Bu sahədə bizim ciddi çətinliyimiz yoxdur. Qarşı tərəf öz öhdəliklərini yerinə yetirir. Biz də təhsil ocağı olaraq həm tədrisi, həm də təbiiqə həyata keçirəcəyik. Transfer texnologiyalarına gəlincə, bu sahədə işimizi iki istiqamətdə qurmuşuq. Birinci istiqamət mövcud potensialdan istifadə edib illərlə yığılıb qalmış elmi nailiyyətlərin təbiiqini təmin etməkdir. İkinci istiqamətimiz isə müəssisələrdə olan problemləri universitetə gətirmək, orada olan problemləri universitetdəki elmi kollektivlə müzakirə etmək və müəssisə kollektivi ilə birlikdə müvafiq elmi işçi kollektivləri yaradıb o problemlərin həlləndirilməsində təsərrüfat hesabı və yaxud da ki, xüsusi layihələrin yerinə yetirilməsi. Elmlə, texnologiya ilə bağlı olan məsələlər bir az çətin təbiiq olunur. Lakin istədiyimiz kimi operativ olmasa da, bu istiqamətdə başlanan fəaliyyət öz bəhrəsini və-

rəcəkdir.

—ADNSU-da həyata keçirilən mühüm layihələrdən biri də "Eazi START" Startap və İnnovasiya Mərkəzidir. Ötən tədris ili startap mərkəzinin bir neçə layihəsi yerli və beynəlxalq müsabiqələrdə uğurla iştirak edib. Bu sahədə nə kimi yeniliklər var?

—Bizim ən uğurlu layihələrimizdən biri elə startap mərkəzinin universitetimizdə inkişaf etdirilməsidir. "Eazi START" Startap və İnnovasiya Mərkəzinin nəzdində startap məktəbi ilə yanaşı, prototiplərin hazırlanması üçün xüsusi emalatxanalar fəaliyyət göstərir. Bu il biz yenidən Mərkəzin özü qalmış şərhi ilə böyük bir emalatxanaya tələbələrini ixtiyarına verməyi düşünürük. Emalatxana bütün lazımı avadanlıqla təmin olunacaq. Bu günə qədər tələbələr kустar yolla, öz imkanları daxilində bu işi görürdülər. Biz onları artıq mərkəzləşmiş formaya sala bilirik. Məktəbin fəaliyyətini davam etdirəcəyik. İsrail, Ukrayna və ABŞ-dan olan tərəfdaşlarımız və mentorlar öz fəaliyyətlərini davam etdirəcəklər. Biz ABŞ bazasına çıxmağı düşünürük. Artıq müəyyən məhsullarımızı ilkin variantda tərəfdaşımız professor Keit Miller ABŞ-a aparıb. Biz bu ildən başlayaraq daha çox keyfiyyətə önəm verməyə başlayacağıq.

—Ümumiyyətlə, ADNSU spesifik bir ali məktəbdir. Bu spesifiklik ondan ibarətdir ki, bilavasitə sənaye və iqtisadiyyat üçün kadrlar hazırlayır. Bunun daha bir bariz nümunəsi bizim ixtisasatırma institutuna olan marağın artmasıdır. İstərdik ki burada da məlumat verəsiniz.

—İkinci təhsil həmişə keyfiyyəti, şəffaflığı və s. baxımından sual doğurub. Ona görə də universitetin bütün bölmələrində olduğu kimi, ikinci təhsil Sənaye Müəssisələri İşçilərinin İxtisasatırma və Yenidənəzərləmə İnstitutunun (SMİLYI) nəzdində verilir. Orada yeni bir sistemlə ikinci təhsilə müraciət edən insanların müsahibədən keçərək tədrisə cəlb olunması prosesini həyata keçiririk. Çox uğurlu alındı və birinci ildə bizə müraciət edənlərin sayı təxminən 230 nəfər idi. İkinci ildə bu rəqəm 260-yə çatdı. Bu il isə biz 346 nəfəri bakalavr pilləsinin 2, 3, 4-cü kurslarına və 27 nəfəri də nəzdimizdə olan kolleca qəbul etdik. Artıq oktyabr 1-dən dərslərə başlanıb. Biz anlayırıq ki, ikinci təhsilə artıq püxtələşmiş, bir dəfə ali təhsil görmüş təcrübəli insanlar gəlirlər. Onların proqramı gənc bakalavrların proqramından bir qədər fərqlənə bilər. Çünki, onlara artıq istehsalat prazmasından təhsil verilməlidir və biz proqramları o formada qururuq. Biz ən nüfuzlu professor və müəllimləri bu prosese cəlb edirik və onlara əlavə əməkhaqqı müəyyənləşdiririk. Bizim üçün ən önəmli məsələ bura gələn insanın təhsil almaq istəməsidir, diplom almaq yox. Ona görə də biz tədrisi yüksək səviyyədə təşkil edirik. Biz çox sevinirik ki, bu insanlar ödənişli olmasına baxmayaraq ikinci təhsildə maraqlıdırlar. Onların alacaqları diplom adı bakalavr diplomundan heç nə ilə fərqlənir. Ona görə də biz verdiyimiz təhsilin keyfiyyətinə cavabdehlik. Ancaq başqa bir tərəfdən də biz çox sevinirik ki, Azərbaycanın sənayesinə öz töhfəsini veririk.

—ADNSU-da yeni kitabxananın yenidən qurulması və təşkilatı ilə bağlı işlər nə yerdədir?

—Artıq 2 ilə yaxın müddətdir ki, biz kitabxananın yenidən qurulması layihəsi üzərində işləyirik. Bildiyiniz kimi, həm Lester, həm də Berlin universitetlərindən müxtəssisələr dəvət etdik. Nəhayət, Berlin Universitetindən olan almaniyalı professorun təkliflərinin üzərində dayandıq. Bu işdə bizə Alman Akademik Mübadilə Xidməti (DAAD) də çox dəstək verdi və mən onlara təşəkkürümü bildirirəm. Həmin layihə çərçivəsində biz kitabxananın yenidən qurulmasını faktiki olaraq mahiyyət baxımından yekunlaşdırdıq. Ümid edirik ki, noyabr ayının ortalarına kimi biz kitabxananın tam ictimaiyyəti təqdim edə biləcəyik. Gün ərzində təxminən eyni zamanda 250 nəfərin kitabxanadan istifadəsini təmin etməyi düşünürük. Arzu edənlər kitabxanadan gecə saatlarında da yararlanıla bilərlər. Onlar üçün pulsuz isti yemək də təşkil olunacaq. Gecə saatlarında kitabxanada məşğul olmaq istəyən tələbələrimiz əvvəlcədən öz planlarını təqdim edəcəklər. Kitabxananın fəaliyyəti sözsüz ki, kameras müşahidəsi və əməkdaşların nəzarəti altında həyata keçiriləcək. Yeni kitabxananın fəaliyyətə başlamasından ən çox faydalanacaq insanlar isə ailə həyatı qurmuş magistr və doktorantlarımız olacaq. Onların burada məhsuldar işləmələri üçün hər bir şərait yaradılacaq. Yeni kitabxanaya ilə yanaşı, onun fondunun yenilənməsi ilə bağlı da iş aparılır. Hazırda bütün ixtisaslar üzrə lazımı dünya ədəbiyyatları reyestri hazırlanır. Onların sifariş əsasında bütün kitablar, o cümlədən ingilis dilində kitablar alınıb kitabxanaya təqdim olunacaqdır.

Müəssisəni apardır: Mürşif MİRZƏ, "Respublika".

GƏNCƏDƏ VƏTƏNDAŞLARIN MÜRACİƏTLƏRİNƏ HƏSSASLIQLA YANAŞILIR

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov Şeyxzamanlı qəsəbəsinin sakinləri ilə də görüşüb. Olduqca səmimi olan görüşdə şəhər icra hakimiyyətinin başçısı bildirib ki, görüş Prezident İlham Əliyevin tapşırığı və tövsiyələrinə uyğun olaraq keçirilir. Məqsəd sakinlərin problemlərini öyrənmək və onların həlli yollarını tapmaqdır. "Açıq mikrofon" şəraitində keçən görüşdə vətəndaşlar şikayətlərini dilə gətirib, müxtəlif təkliflərlə çıxış ediblər. Səslənən müraciətlər arasında işlə təminat, təbii qazın verilişində yaranan vaxtaşırı fasilələr, küçələrin gecə işıqlanması, çoxmərtəbəli yaşayış binalarının dam örtüklərinin dəyişdirilməsi, şəhərdaxili marşrut xətləri üzrə hərəkət edən avtobusların iş saatının uzadılması və digər məsələlər öz əksini tapıb. Ümumilikdə 30-dan artıq şikayət və təklif dinlənilib. Bir çox məsələlər yerində öz həllini tapıb, digər problemlərin araşdırılaraq aradan qaldırılması üçün aidiyyəti qurum və şəxslərə müvafiq tapşırıqlar verilib.

Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığı və tövsiyələrinə uyğun olaraq vətəndaşlarla görüşmək, onların müraciətlərini dinləmək, problemlərinin vaxtında həll olunması üçün Gəncədə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramovun şəhər sakinləri ilə görüşləri, səyyar qəbulun, problemlərinin yerində öyrənilməsi, həll edilməsi vətəndaşları razı salır. Operativlik, hərtərəfli araşdırmalar, ən başlıcası insanlara verilən yüksək dəyər bu qəbulun əsasını təşkil edir. Vətəndaş hiss edir ki, onun müraciəti dərhal diqqətə alınır, qəbulda iştirak edən müvafiq təşkilatların rəhbərlərinə tapşırıqlar verilir, problem həllini tapır.

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramovun növbəti görüşü Hacıkənd qəsəbəsinin sakinləri ilə olmuşdur. Görüşdə Prezident Administrasiyasının Ərazi-Təşkilat Məsələləri Şöbəsinin sektor müdiri Vəfadar Bağirov da iştirak edib.

"Açıq mikrofon" şəraitində keçən görüşdə qəsəbə sakinləri öz problemlərini dilə gətiriblər. Bildirilib ki, Hacıkənddə vahid su şəbəkəsi və kanalizasiya sistemi yoxdur, burada yeni su xətləri və sanitariya qovşaqların çəkilməsinə ehtiyac var. Həmçinin, qəsəbənin 5 küçə və 2 dalanının gecə işıqlanması mövcud deyil. Bununla yanaşı, qəsəbədə mağaza və ya marketin olmaması da sakinlər üçün çətinlik yaradır. Səslənən müraciətlər arasında işlə təminat, yaşayış evinin tikintisi üçün torpaq sahəsinin verilməsi, diabet xəstələrinin dərman preparatları ilə təminatı, sənədsiz ev və təsərrüfatların rəsmiləşdirilməsi kimi məsələlər də yer alıb. Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov bildirib ki, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin müvafiq sərəncamına uyğun olaraq, hazırda Gəncənin 30-a yaxın küçəsinin asfalt örtüyü yenilənir, həmin küçələrdə müasir gecə işıqlanması qurur. Gəncədə icra olunan şəhərin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi çərçivəsində də işlər davam etdirilir. Qəsəbədə olan problemlərin qısa zamanda aradan qaldırılması istiqamətində müvafiq tapşırıqlar verən şəhər icra hakimiyyətinin başçısı, səslənən bəzi problemlərin qeydiyyata alınaraq araşdırılması üçün müvafiq qurumlara göstəriş verib. Dilə gətirilən bir çox məsələlər isə yerində öz həllini tapıb.

Zabit XƏLİLƏV,
"Respublika".

"Yeni Nəsil" gənc sahibkarlara dəstək layihəsi

Azərbaycan Gənclər və İdman Nazirliyi və "Coca-Cola" şirkətinin dəstəyi ilə "Vətəndaş Cəmiyyətində Debat" İctimai Birliyinin (DVC) reallaşdırdığı "Youth Inc." sahibkarlıq proqramı çərçivəsində "New Generation" ("Yeni Nəsil") gənc sahibkarlara dəstək layihəsinə start verilib.

Tədbirdə Gənclər və İdman nazirinin müavini İntiqam Babayev, "Coca-Cola" şirkətinin Qafqaz ölkələri üzrə ictimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya meneceri Elşad Fərzəliyev, DVC-nin sədri Ələkbər Mustafayev, həmçinin proqramın tərəfdaş təşkilatları və media nümayəndələri iştirak ediblər.

"New Generation" gənc sahibkarlara dəstək layihəsi "Youth Inc." proqramı çərçivəsində 2018-ci ildə həyata keçirilməyə başlayacaq və ölkə miqyasında 4 iqtisadi regionu əhatə edəcək. Layihənin əsas məqsədi ölkə ərazisində gəncləri sahibkarlığa həvəsəndirmək və mövcud biznes ideyaları daha da inkişaf etdirərək startap ekosisteminə qoşmaqdır. Bir il davam edəcək layihə Abşeron, Quba-Xaçmaz, Gəncə-Qax və Şəki-Zaqatala iqtisadi regionlarında icra olunacaq. "Youth Inc." proqramı çərçivəsində həyata keçirilən bu layihədə ümumilikdə 2000 gəncin iştirakı nəzərdə tutulub.

Layihəyə qoşulan gənc sahibkarlar ümumilikdə 4 mərhələdən keçəcək.

Mərasimdə çıxış edən Gənclər və İdman nazirinin müavini İntiqam Babayev Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sahibkarlıq və biznes sahəsinə olan dəstəyindən, həmçinin iqtisadiyyat sahəsi üçün islahatlarından danışıb. Nazir müavini "Youth Inc." proqramının və Biznes İnkubasiya Mərkəzinin fəaliyyətindən söz açaraq start götürmüş "Yeni Nəsil" layihəsi haqqında fikirlərini bildirib və qarşıdakı 1 il ərzində layihə heyətinə və əhatə ediləcək 2000 gəncə uğurlar arzuladı.

Azərbaycan Gənclər Fondunun icraçı direktoru Fərid Cəfərov isə öz çıxışında son günlərdə ölkədə keçirilən sahibkarlıq ekosistemində dəstək göstərən layihələrdən bəhs edərək "Youth Inc." sahibkarlıq proqramının təşəbbüsü ilə həyata keçirilən bu layihənin də təqdirləyici olduğunu bildirdi.

"Coca-Cola" şirkətinin Qafqaz ölkələri üzrə ictimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya meneceri Elşad Fərzəliyev bildirdi ki, "Coca-Cola" olaraq fəaliyyət göstərdiyimiz bütün ölkələrdə cəmiyyətin rifahının yaxşılaşdırılması, iqtisadi yüksəlişə töhfə vermək, eləcə də gəncləri biznes fəaliyyətinə həvəsləndirmək başlıca prioritetlərimizdəndir.

DVC-nin sədri Ələkbər Mustafayev çıxışında təşkilatın startap ekosistemində dəstək üçün olan fəaliyyətindən, beynəlxalq əlaqələrdən söz açıdı. O, həmçinin, "Yeni Nəsil" layihəsinin məqsədləri, hədəfləri, cari və gələcək fəaliyyəti haqqında tədbir iştirakçılarına məlumat verdi.

Tədbirdə "Youth Inc." Biznes İnkubasiya Mərkəzinin 2015-2018-ci illərdə ən uğurlu startapçıları öz layihələrini təqdim etdilər və yekunda diplomla mükafatlandırıldılar.

Baybala BƏYBALAYEV,
"Respublika".

Bayramınız mübarək!

Leyla Abdullayeva:

Qondarma "Artsaxın müstəqillik hərəkatı"nın 30 illiyi ilə bağlı qətnamə kağız parçasından başqa bir şey deyil

Erməni mətbuatında ABŞ-ın Los-Anceles Şəhər Şurasının qondarma "Artsaxın müstəqillik hərəkatı"nın 30 illiyi ilə əlaqədar qətnamə qəbul olunması ilə bağlı məlumatlar şişirdilərək ictimaiyyətə yanlış formada çatdırılır. Çünki süzəngədən "qətnamə" Los-Anceles Şəhər Şurasının üzvləri tərəfindən imzalanmayıb.

Bu fikirləri jurnalistlərə açıqlamasında Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri vəzifəsini icra edən Leyla Abdullayeva bildirib.

Leyla Abdullayeva qeyd edib ki, bu, Şuranın yalnız bir erməni əsilli üzvü olan Pol Qriqoryan tərəfindən qəbul olunan fərdi qərarıdır. Fərdi qətnamə Şəhər Şurasında müzakirəyə çıxarılmır və səsverməyə qoyulmur. Yeni, bu, fərdi təşəbbüslə irəli sürülmüş bir "qərar"dır və həmin "sənəd" hər hansı hüquqi qüvvəyə malik deyil. Bu, bir erməni əsilli üzv tərəfindən irəli sürülən kağız parçasından başqa bir şey deyil.

Azərbaycanın son vaxtlar beynəlxalq miqyasda qazandığı uğurlardan danışan Leyla Abdullayeva bildirib ki, Belçikanın Xarici İşlər Nazirliyi bu yaxınlarda açıqlama ilə çıxış edərək Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Azərbaycanın ərazisi olduğunu bildirib. Bir

müddət əvvəl Almaniyaya da eyni mövqeyi sərgiləyib. Belə ki, bu ölkənin Bundestaqı Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olduğunu vurğulayıb. "Bu ilin iyul ayında Prezident İlham Əliyevin Brüsselə səfəri çərçivəsində Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında "Tərəfdaşlıq prioritetləri" sənədi imzalanıb. Bu sənəddə Avropa İttifaqı Azərbaycanın müstəqilliyinə, suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə və beynəlxalq sərhədlərinin toxunulmazlığına sadiq qaldığını bir daha bəyan edib. Digər tərəfdən, ABŞ səmərəsinin səsləndirdikləri son bəyanatlarda Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsi əsasında həllinə dəstək ifadə olunub", - deyə XİN rəsmisi vurğulayıb.

L.Abdullayeva qeyd edib ki, səsləndirilən bütün bəyanatlar, imzalanan sənədlər ölkəmizin Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı tutduğu mövqeyə beynəlxalq ictimaiyyətin artan dəstəyinin bariz nümunəsidir. Əlbəttə ki, bunlar, ilk növbədə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən xarici siyasətin uğurlarıdır.

AZƏRTAC

BİLDİRİŞ

Cəllilabad Rayon İcra Hakimiyyəti "Respublika" qəzetinin 19 sentyabr 2018-ci il və 29 sentyabr 2018-ci il tarixli saylarında dərc olunmuş tender elanında zərflər 20 noyabr 2018-ci il saat 11:00-da açılacaq. Tender təklifi və bank zəmanəti 19 noyabr 2018-ci il saat 17:00-a kimi qəbul olunur

Tender Komissiyası.

TEKRAR

Azərbaycan Respublikası Dövlət Reklam Agentliyinin Gəncə Regional Reklam İdarəsi nəqliyyat vasitələrinin satın alınmasına dair AÇIQ TENDERƏ DƏVƏT EDİR (ikinci Elan)

Tender 2 lot üzrə keçirilir. Lot 1 - 2 ədəd sedan tipli nəqliyyat vasitəsinin satın alınması.

Lot 2 - 5 ədəd minivan tipli nəqliyyat vasitəsinin satın alınması.

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini imzalamış, möhürlənmiş, ikiqat zərfdə, yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər lot üzrə aşağıda göstərilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin əsas şərtlər toplusunu Gəncə şəhəri, H.Əliyev meydanı, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti, İnzibati bina otaq 112 (Əlaqələndirici şəxs: Məmmədov Aqşin Şirvani oğlu, telefon: ((022) 256-39-28) ünvanından ala bilərlər.

Iştirak haqqı hər bir lot üçün 200 (iki yüz) manat təşkil edir.

Gəncə Regional Reklam İdarəsi
VÖEN: 2304077651
Kod: 200275
H/h: AZ24AİB38060019440343346127
Bank: "Kapital Bank" ASC-nin Gəncə şəhər filialı

VÖEN: 9900003611
Kod: 200275
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

SWIFT: AİBAZ2X
Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;

- İştirak haqqının ödənilməsinə təsdiq edən bank sənədi;

- Tender təklifi (tender təklifləri zərflərinin açıldığı gündən sonra azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);

- Tender təklifi dəyərini 1 (bir) faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı gündən ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);

- İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rəkvizitləri;

- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilən vaxt keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi və sosial müdafiə orqanından arayış;

- İddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;

- İddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;

- İddiaçının müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatı;

- Müqaviləni yerinə yetirmək üçün potensial imkanları və maddi-texniki bazası haqqında məlumat.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

İddiaçılar yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 29 noyabr 2018-ci il, saat 17.00-dək, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 10 dekabr 2018-ci il, saat 17.00-dək, Gəncə şəhəri, H.Əliyev meydanı, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti, İnzibati bina otaq 112 ünvanına təqdim etməlidirlər.

Göstərilən tarixdən gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaq.

Tender təklifi zərfləri 11 dekabr 2018-ci il tarixində saat 11.00-da yuxarıda qeyd olunan ünvanada açılacaq.

TENDER KOMİSSİYASI.

Azərbaycan Respublikasının Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin tabeliyində "MİDA" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Xarici dairəvi avtomobil yolunun kənarında (Qanlı gölün şimal hissəsi) yerləşən 15,4 ha torpaq sahəsində çoxmənzillik binaların tikintisi ilə əlaqədar satınalmalar üzrə AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Tender 7 lot üzrə keçirilir:

Lot-1 - 1 nömrəli 9 mərtəbəli 2 bloklu, 2 nömrəli 9 mərtəbəli 2 bloklu və 3 nömrəli 12 mərtəbəli 1 bloklu yaşayış binalarının tikintisi;

Lot-2 - 4 nömrəli 9 mərtəbəli 2 bloklu, 5 nömrəli 9 mərtəbəli 2 bloklu və 6 nömrəli 12 mərtəbəli 1 bloklu yaşayış binalarının tikintisi;

Lot-3 - 17, 18, 19 və 20 nömrəli 12 mərtəbəli 1 bloklu yaşayış binalarının və 100 yerlik uşaq bağçasının tikintisi;

Lot-4 - 1200 şagird yerlik orta məktəb binasının tikintisi və avadanlıqlarla təchiz edilməsi;

Lot-5 - 21 nömrəli 12 mərtəbəli 1 bloklu, 22 nömrəli 9 mərtəbəli 2 bloklu və 23 nömrəli 9 mərtəbəli 2 bloklu yaşayış binalarının tikintisi;

Lot-6 - 24 nömrəli 12 mərtəbəli 1 bloklu, 25 nömrəli 9 mərtəbəli 2 bloklu və 26 nömrəli 9 mərtəbəli 2 bloklu yaşayış binalarının tikintisi;

Lot-7 - Ərazinin saşuqlu planlaşdırılması, yollar, səkilər və velosiped yolları.

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini imzalamış, möhürlənmiş, ikiqat bağlamada, yazılı surətdə təqdim etsinlər. Tender təkliflərinin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilecəkdir: aşağı qiymət, satınalma müqaviləsinin vaxtında yerinə yetirilməsi, podratçının ixtisas göstəricilərinin aidiyyəti işlər üzrə uyğunluğu, analoji işlər üzrə təcrübəsi, texniki, maliyyə və kadr imkanları.

Tender predmeti haqqında ətraflı məlumat tenderin əsas şərtlər toplusunda verilir. Maraqlananlar tenderin əsas şərtlər toplusunu (Azərbaycan dilində hazırlanmış) tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət edib qeydiyyata alındıqdan sonra aşağıdakı hesaba hər bir lot üzrə qeyd olunan məbləğdə iştirak haqqı ödəməklə Bakı şəhəri, Cəllil Məmmədov küçəsi, 85Z ünvanından (əlaqələndirici şəxs: Vəliyev Zahir Musa oğlu, telefon: (+99412) 594-54-01 daxili 238) ala bilərlər.

VÖEN: 1701953921

"Kapital Bank" ASC-nin Mərkəzi filialı Filialın kodu: 200026

VÖEN: 9900003611

SWIFT kod: AİBAZ2X

M

AZ37NABZ01350100000000001944

"MİDA" MMC

Hesab: AZ18AİB38030019440029636102

Lot-1 - 900 manat;

Lot-2 - 900 manat;

Lot-3 - 900 manat;

Lot-4 - 900 manat;

Lot-5 - 900 manat;

Lot-6 - 900 manat;

Lot-7 - 800 manat.

Ödənilmiş iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Podratçılar iddiaçı statusu almaq və tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri (rəsmi blankda və möhürlə təsdiq olunmuş qaydada) təqdim etməlidirlər.

1. Tenderdə iştirak etmək üçün ərizə;

2. İştirak haqqının ödənilməsinə təsdiq edən bank sənədi;

3. Tender təklifi (tender təklifi zərflərinin açıldığı gündən sonra azı 60 (altmış) bank günü qüvvədə olmalıdır);

4. Tender təklifinin ümumi qiymətinin 2 (iki) faizi məbləğində tender təklifinin təminatı - bank zəmanəti (təminatın qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən azı 30 (otuz) bank günü çox olmalıdır);

5. İddiaçı haqqında tələb olunan sənədlər. Bu sənədlərə aşağıdakılar daxildir:

- İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rəkvizitləri;

- İddiaçı inşa etdiyi analoji tikililər barədə istisna qəbul Dövlət Aktının surətini və ya inşasına davam etdirdiyi analoji işlər üzrə bağlanmış müqavilənin təsdiq olunmuş surətini təqdim etməlidir;

- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi və sosial müdafiə orqanından arayış;

- İddiaçının son 1 (bir) ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;

- İddiaçının son 3 (üç) ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;

- İddiaçının ixtisas göstəricilərinə dair məlumatlar (bu məlumatlar tenderin əsas şərtlər toplusunda tələb olunan sənədlərdə və formalarda təqdim olunmalıdır);

- Digər sənədlər: tenderdə xarici şirkətlər iştirak etdikdə onların Azərbaycanda nümayəndəliyinin olmasına təsdiq edən sənədlər.

İddiaçılar 1, 2 və 5-ci bəndlərdə qeyd olunan sənədləri 2018-ci il 13 dekabr tarixinə kimi Tender komissiyasına təqdim etməlidirlər. Həmin sənədlərdən hər hansı birini təqdim etməyən və ya ixtisas göstəricilərinə dair tələblərə uyğun olmayan iddiaçının tender təklifi qəbul olunmur.

İddiaçılar öz tender təkliflərini (imzalanmış, möhürlənmiş, ikiqat bağlama zərfdə) 2018-ci il 20 dekabr saat 17.00-a qədər yuxarıda qeyd olunan ünvanla təqdim etməlidirlər. Göstərilən tarixdən gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaq.

Tender təklifi zərfləri 2018-ci il 21 dekabr tarixində saat 15.00-da "MİDA" MMC-də açılacaq.

Tender Komissiyası.

DÖVLƏT BAYRAĞI GÜNÜ

**Azərbaycan Respublikasının bayrağının
hər zaman yüksəklərdə dalğalanması
naminə dost və qardaş**

**Azərbaycan xalqına
böyük uğurlar arzulayırıq!**

TEKFEN CONSTRUCTION

Şirvan Apelyasiya Məhkəməsi

Şirvan Apelyasiya Məhkəməsi tərəfindən Mİ-nik avtomobilinin satın alınması məqsədilə keçirilmiş Açıq tender prosedurunun nəticələri haqqında müsabiqə komissiyasının 05 noyabr 2018-ci il tarixli yekun protokolu əsasında "Abseron Toyota Center" MMC qalib elan edilmiş və həmin təşkilatla 08 noyabr 2018-ci il tarixdə müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin "Bakı Telefon Rabitəsi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən 31.05.2018-ci il tarixində elan edilmiş İstismar işləri üçün tələb olunan materialların satın alınması üzrə açıq tender prosedurunun qalibi "Rabitə Sənaye" MMC müəyyən edilmişdir. "Bakı Telefon Rabitəsi" MMC "Rabitə Sənaye" MMC arasında 30 oktyabr 2018-ci il tarixli satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

BİLDİRİŞ

Azərbaycan Respublikasının Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin tabeliyində "MİDA" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Xarici dairevi yolu "8" ünvanında inşa olunan yaşayış kompleksinin sayğaçlandırılması ilə əlaqədar keçirilmiş açıq tenderin nəticələrinə əsasən Lot-1 üzrə "Bakelektro" ASC, Lot-2 üzrə "Rəvan-2011" MMC və Lot-3 üzrə "BAKQAZ" MMC qalib müəyyən edilmiş və müvafiq satınalma müqavilələri bağlanmışdır.

"MİDA" MMC.

Xaçmaz rayon Xudat şəhər Osman Mirzəyev küçəsi ev 19 ünvanında yaşayış mərhüm Xantemirova Sayad Ağatəmir qızının adına verilmiş JN-026F kod-30202004 nömrəli torpağın şəhadətnaməsi və evin 436 nömrəli qeydiyyat vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon aqrar islahat komissiyasının 30 may 1998-ci il tarixli 10 nömrəli qərarı ilə Zövlə kənd sakini Rzəyeva Nənəqız Murad qızına verilmiş Torpağa mülkiyyət hüququna dair Dövlət Aktı (JN 273; KOD 80220028) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon aqrar islahat komissiyasının 18 iyun 1998-ci il tarixli 11 nömrəli qərarı ilə Türkcənd kənd sakini Babayev Hacıza Pani oğluna verilmiş Torpağa mülkiyyət hüququna dair Dövlət Aktı (JN 71; KOD 80211038) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qusar rayonu Qayakənd kənd sakini Əhmədova Seyran Nürəhməd qızının adına verilmiş torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair Şəhadətnamə (JN: 092 B, kod: 30101018) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Samux Rayon İcra Hakimiyyəti Samux şəhər, Kolayır prospektində yerləşən, Qarabağ müharibəsi əlilləri və şəhid ailələri yaşayış 4 mərtəbəli, 36 manzilli 1 (bir) ədəd yaşayış binasının dam örtüyünün tamir işlərinin satın alınması barədə təklif sorğusu elan edilib. Təkliflər 16.11.2018-ci il tarixdə saat 17:00-dək qəbul olunur. Təklif sənədləri 19.11.2018-ci il tarixdə saat 11:00-da açıqlanacaq. Əlaqələndirici şəxs: Tahir Qarayev. Tel.: 022 275-10-06. Ünvan: Samux şəhəri, Heydər Əliyev pr. 70

Dövlət Miqrasiya Xidməti tərəfindən 2018-ci ildə Türkiyə vətəndaşı Sevgin Muhammed müəmmədli Azərbaycan Respublikasının ərazisində müvafiqi yaşamaq üçün icazə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

AzMIU-nun nəzdindəki İnşaat Kolleci tərəfindən Xəlilə Fərid Ariz oğluna verilmiş 04/1363 sayılı tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

AzMIU tərəfindən Mirzəbəyli Yüksəl Musa oğluna verilmiş 16/700158 sayılı tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zülfüqarov Ramil Saleh oğlunun adına Bakı şəhəri, Sabuncu rayonu, Ramana qəsəbəsi, Südcülük saxvozu ərazisində 0,025 ha torpaq sahəsinin çıxarışı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

DƏDRX-nin Xaçmaz Ərazi İdarəsi tərəfindən Ağasıyeva Solmaz Əbilhəsən qızının adına yaşayış evinə verilmiş çıxarış (rey.-304013025175) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

DRXX-nin Şabran rayon şöbəsi Taxtalar kənd sakini mərhüm Nuriyev Ziyarəddin Güldad oğlunun adına verilmiş JN:104 (kod-30405038) sayılı torpağa mülkiyyət hüququna dair Dövlət aktı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Maliyyə və Mühəsibət fakültəsinin dekanlığı fakültə dekanı Gəray Musayevə, atası

CÜMŞÜD MUSAYEVİN
vəfatından kədərləndiyini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Botanika İnstitutunun kollektivi və "Bitki ehtiyatları" şöbəsi AMEA Botanika İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, biologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Ağa Şixiyevə, bacısı

NƏNƏXANIM ŞİXİ QIZI HƏSƏNOVANIN
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının bədi rəhbər-direktoru və kollektivi Xalq artisti

AMALYA PƏNAHOVANIN
vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun oğlu İlqar və qızı Aynur Muxtarovlara dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Dövlət Rabitə və Nəqliyyat Kollecinin rəhbərliyi və kollektivi Budaqov Ramiz Mürsəl oğluna, anası
HƏBİBƏ xanım BUDAQOVANIN
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Yeni server və UPS otağının qurulması üçün avadanlıqların, soyutma sisteminin və təhlükəsizlik qurğularının alınması və qurulması iş və xidmətlərinin satın alınması məqsədilə AÇIQ TENDER ELAN EDİR

TƏKRAR

Lot 1 - Yeni server və UPS otağının qurulması üçün avadanlıqların, soyutma sisteminin və təhlükəsizlik qurğularının alınması və qurulması iş və xidmətləri

Tender iştirakçılarna təklif edilir ki, "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış, ikitəqat bağlamada yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər lot üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Ziya Bünyadov 111 ünvanından (Əlaqələndirici şəxs: Mahmudov Tural M.Camil oğlu, telefon: 404-41-20 (daxili 2185)) ala bilərlər.

İştirak haqqı:
Lot 1 - 500 manat
Bank adı: Dövlət Xəzinedarlığı Agentliyi
Kodu: 210005
VÖEN: 1401555071
Müxbir hesab:
AZ41NABZ01360100000000003944
S.W.I.F.T. BLK: CTREAZ 22
Bakı Nəqliyyat Agentliyi
Hesab № AZ88CTRE0000000000008147701
VÖEN: 1503112971
Büdcə təsnifatının kodu: 142340
Büdcə səviyyəsinin kodu: 7

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
- Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə

bank sənədi;
- Tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra 60 bank günü ərzində qüvvədə olmalıdır);

- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqandan arayış;
- İddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- İddiaçılar müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surət) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).
Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi, bank təminatı istisna olmaqla) 30.11.2018-ci il saat 12:00-a qədər, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikitəqat zərfdə 11.12.2018-ci il saat 12:00-a qədər Bakı şəhəri, Ziya Bünyadov 111 ünvanında yerləşən Bakı Nəqliyyat Agentliyinə təqdim etməlidirlər.
Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri 12.12.2018-ci il tarixdə saat 12:00-da Bakı şəhəri, Ziya Bünyadov 111 ünvanında yerləşən Bakı Nəqliyyat Agentliyində açıqlanacaq.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender Komissiyası.

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Şəki Rayon Mərkəzi Xəstəxanası aşağıdakı malların satın alınması məqsədilə

KOTİROVKA SORĞUSU ELAN EDİR

- "Mətbəə xərcləri" maddəsi üzrə çap məhsulları
- Əyani vəsaitlər

Kotirovka sorğusunda iştirak etmək istəyənlər sənədləri 17 noyabr 2018-ci il saat 16:00-dək Şəki şəhər Z.Əliyeva 177 Şəki RMX-na təqdim etməlidirlər.

Əlaqə telefonu: 055 605 05 99

Tender Komissiyası.

Azərbaycan Respublikası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi yanında Daşınmaz Əmlakın Kadastrı və Ünvan Reyestri Xidmətinin tabeliyində "Kadastr və Yerquruluşu Layihə-Tədqiqat Mərkəzi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin bildirişi

08 noyabr 2018-ci il tarixində "Respublika" qəzetində yerləşdirilmiş "Kadastr və Yerquruluşu Layihə-Tədqiqat Mərkəzi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə dəftərxana mallarının, təsərrüfat mallarının, mətbəə və çap mallarının, eləcə də Cəmiyyətin balansında olan printerlərə zəruri texniki avadanlıqların (kartic, ehtiyat hissələri və sair) satın alınması açıq tenderi üzrə təkrar tender elanının mətnində iştirak haqlarının məbləğlərinin lotlar üzrə aşağıdakı kimi nəzərə alınması xahiş olunur.

Tenderdə iştirak haqqı:
Lot 1 üzrə: 300 (üç yüz) manat
Lot 2 üzrə: 300 (üç yüz) manat
Lot 3 üzrə: 400 (dörd yüz) manat
Lot 4 üzrə: 500 (beş yüz) manat

Tender Komissiyası.

Bakı şəhər Heyvanat parkı 2019-cu il üçün tələb olunan kənd təsərrüfatı məhsullarının satın alınması ilə əlaqədar AÇIQ TENDER ELAN EDİR

TƏKRAR

Lot-1. Heyvanların yemlənməsilə əlaqədar kənd təsərrüfatı məhsulları: balıq, ət, at, ağ siçovul, siçan, dənli bitkilər, meyvə, tərəvəz, su donuzlarının satın alınması

Tender iştirakçılarna təklif edilir ki, "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq, yuxarıda göstərilən Lot üzrə tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikitəqat bağlamada yazılı surətdə təqdim etsinlər. Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilecekdir: aşağı qiymət, yüksək keyfiyyət, müqavilənin yerinə yetirilməsi təcrübəsi, maliyyə vəziyyəti.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar.
Tenderdə iştirak etmək istəyənlər Lot üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Bakıxanov küçəsi, 39 ünvanından (Əlaqələndirici şəxs: Hüseynov Azər Rəhim oğlu, telefonları: 440-10-96, 441-04-54, 050-214-93-34) ala bilərlər.

Lot-1-200 (iki yüz) manat
Təşkilat: Bakı şəhər Heyvanat Parkı
VÖEN: 1500217391
Hesab: Az44AİIB33070019441100248111
Bank: "Kapital Bank"ın 1 sayılı Nəsimi filiali
VÖEN: 990000681
Kodu: 200112

Müxbir hesab:
AZ37NABZ013501000000000001944
S.W.I.F.T. BLK: AİIBAZ2X
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
- Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə

Tender Komissiyası.

Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyəti yeni 200 yerlik körpələr evi-uşaq bağçasının tikintisi ilə əlaqədar AÇIQ TENDER ELAN EDİR

TƏKRAR

Tender 1 (bir) Lot üzrə keçirilir:
Lot-1. 200 yerlik körpələr evi-uşaq bağçasının tikintisi.

Tender iştirakçılarna təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış ikitəqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər Lot-1 üzrə 100 (yüz) manat məbləğində iştirak haqqını aşağıda göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Naftalan şəhəri, Ş. Qurbanov küçəsi - 01 ünvanından (Əlaqələndirici şəxs: Qasımov Səbuhi Nizami oğlu, tel: 02235-2-23-33) ala bilərlər.

Təşkilat: Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyəti
Hesab: AZ56AİIB32051019445600201156
VÖEN: 2800004291
Bank: Kapital Bankın Naftalan şəhər filiali
Kodu: 200565
VÖEN: 9900003611
Müxbir hesabı:
AZ37NABZ013501000000000001944
S.W.I.F.T. BLK AİIBAZ 2X

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən ən azı 30 (otuz) bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank zəmanəti (Zərflərin açıldığı tarixdən ən azı 60

(altmış) bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanlarından arayış;

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında vergi orqanı tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri.

Görülən işlər təqdim olunmuş qrafikə əsasən yerinə yetirilməlidir. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surət) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri 4 dekabr 2018-ci il saat 17:00-dək möhürlənmiş ikitəqat zərfdə tender komissiyasına (ünvan: Ş. Qurbanov küçəsi 01; Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin inzibati binası) təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.
Tender təklifi və bank zəmanəti 11 dekabr 2018-ci il saat 17:00-a kimi təqdim olunmalıdır.

İddiaçının təklifləri 12 dekabr 2018-ci il tarixdə saat 11:00-da yuxarıda göstərilən ünvanda açıqlanacaq.
İddiaçının səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender Komissiyası.

• Redaksiyanın telefonları:

İqtisadiyyat və islahatlar redaksiyası: 539-95-51;
Siyasət, ictimai problemlər və analitik təhlil redaksiyası: 538-55-20;
Beynəlxalq əlaqələr, dövlət quruculuğu və hüquq redaksiyası: 539-26-18;
Humanitar siyasət redaksiyası: 538-25-70;

Xəbərlər redaksiyası: 538-61-02;
İctimai rəy və sosial problemlər redaksiyası: 539-95-51; 538-43-41 tel/faks;
Qəbul otağı: 538-25-70;
Katiblik: 538-25-70;
Reklam və elan xidməti: 441-20-23.

• Redaksiyanın ünvanı:

AZ1073, Bakı
Matbuat prospekti, 529-cu məhəllə, VII mərtəbə.
E-mail: resp@azdata.net
www.respublica-news.az
"Respublika" qəzetinin kompüter mərkəzində yayılmış sahifələnmis, "Azərbaycan" nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.
Qeydiyyat № 7.

Baş redaktor

Teymur ƏHMƏDOV

Məsul nəvbətçi

İlham PƏNAHOV

• Çapa imzalanmışdır

08.11.2018

İndeks 0240

Tiraj 4292

Sifariş 023

Qəzetin satış qiyməti 40 qəpik